

UITVOERINGSVERSLAG BETREFFENDE DE DOELSTELLING "EUROPESE TERRITORIALE SAMENWERKING"

DEEL A

IDENTIFICATIE VAN HET JAARVERSLAG/DEFINITIEVE UITVOERINGSVERSLAG

CCI	2014TC16RFCB046
Titel	(Interreg V-A) BE-NL - Belgium-The Netherlands (Vlaanderen-Nederland)
Versie	2016.0
Datum van goedkeuring van het verslag door het toezichtscomité	14-jun-2017

**OVERZICHT VAN DE UITVOERING VAN HET
SAMENWERKINGSPROGRAMMA (ARTIKEL 50, LID 2, VAN VERORDENING (EU)
NR. 1303/2013, EN ARTIKEL 14, LID 3, ONDER A), VAN VERORDENING (EU)
NR. 1299/2013)**

Essentiële informatie over de uitvoering van het samenwerkingsprogramma voor het betrokken jaar, met inbegrip van financieringsinstrumenten, met betrekking tot de financiële en indicatorgegevens.

Programmauitvoering

Algemeen

In 2016 is de goede start die het Interreg V Vlaanderen-Nederland programma reeds in 2014 en 2015 heeft gemaakt, verder gezet. De 8 projecten die reeds in 2015 werden goedgekeurd, zijn in uitvoering en werden door het Interreg-secretariaat opgevolgd en ondersteund. Tientallen projectaanmeldingen (fase 1) en -aanvragen (fase 2) die binnen projectoproepen 1 en 2 ge(pre)selecteerd werden, zijn verder begeleid richting opstart.

In functie van projectselectie werd één oproep gelanceerd, op 22-09-2016. Deze derde oproep richtte zich op de gehele breedte van het programma exclusief specifieke doelstelling 3A, waarin reeds veel projecten zijn geselecteerd en alle indicatoren (op basis van committering) zouden worden behaald. De derde oproep gaf budgettair veel aandacht aan prioritaire assen en specifieke doelstellingen waarin de realisaties (in termen van geselecteerde projecten en te verwachten realisaties op indicatoren) nog achterlopen. De derde oproep kwam tot stand na een grondige analyse van de (pre)selectie uit oproep 1 en 2, tot op dat moment. De deadline voor aanmeldingen in deze derde oproep was 13 januari 2017 en ondertussen weten we dat er ook in deze oproep een voldoende aantal kwalitatieve projectaanmeldingen is ingediend.

Het Comité van Toezicht vergaderde 4 keer.

Financiële gegevens

In 2016 zijn er 27 projectaanvragen goedgekeurd door het Comité van Toezicht en van start gegaan, goed voor ca. € 65,5 milj toegekende EFRO-subsidie. Hiermee waren er eind 2016 in totaal 36 projecten in uitvoering (inclusief het project Technische Bijstand), goed voor een totaalbedrag aan EFRO-subsidie van ca € 89,5 milj. Eind 2016 was dus 58,8 % van de EFRO-middelen toegekend.

In 2016 werd door de projecten in uitvoering een totaalbedrag van ca. € 6,6 milj aan subsidiabele kosten gedeclareerd. Op basis hiervan werd ca € 3,3 milj. EFRO-subsidie uitbetaald aan projectverantwoordelijken. Voor deze uitbetalingen werd in 2016 echter nog geen certificaat opgemaakt, omwille van het uitblijven van een volledig afgeronde aanwijzingsprocedure.

M.b.t. het financieel beheer werden de benodigde procedures voor het jaarlijkse controleverslag en advies in het procedurehandboek ingeschreven. Einde 2016 zouden deze werkzaamheden voor het eerst dienen te worden uitgevoerd, maar dit was nog niet mogelijk omdat er in 2016 nog niet werd gecertificeerd en er nog geen tweedelijnscontroles plaatsvonden. Om onregelmatigheden te voorkomen, op te sporen en te corrigeren, is in 2016 een controleprotocol vastgesteld en zijn er een aantal automatische controles geprogrammeerd in het e-loket. De beheersverklaring en de jaarlijkse samenvatting over het boekjaar 2015-2016 zijn, gelet op de opstartfase van het

programma, beperkt.

Indicatorgegevens

Zoals blijkt uit tabel 3.3. (prestatiekader), worden er in 2016 binnen alle assen stappen vooruit gezet. Op basis van de streefwaarden voor de programma-indicatoren van goedgekeurde projecten, zullen de implementatie –streefwaarden (I) voor 2018 vlot behaald worden, en worden deze zelfs al regelmatig overschreden. Omdat de eerste projecten pas in 2018 aflopen, en er nog geen gecertificeerde betalingen hebben plaatsgevonden, is het echter nog te vroeg om te kunnen rapporteren over de daadwerkelijk gerealiseerde resultaten.

De tabellen per as onder 3.2. bevestigen dit beeld, waarbij de voortgang van een aantal indicatoren omwille van een lichte achterstand na oproep 1 en 2 extra aandacht behoeven – hetgeen ook reeds aan bod is gekomen bij de formulering van oproep 3. Zie 4. Synthese evaluaties.

In 2016 hebben de projecten in uitvoering samen 17 halfjaarlijkse voortgangsrapportages ingediend. Op basis van deze rapporten en de werkbezoeken ter plaatse, kan het Gemeenschappelijk Secretariaat de voortgang inzake het behalen van de beoogde programma-indicatoren monitoren. Indien de invulling van de indicatoren van een project achterblijft, zullen de nodige initiatieven genomen worden om de voortgang te stimuleren. Algemeen beeld eind 2016 van de projectvoortgang: opstart met vaak lichte vertraging, maar op koers om tijdig de beoogde scores op indicatoren te halen.

Programmadocumenten

In 2016 kwam Interreg V op stoomkracht. Alle in 2015 uitgewerkte processen (voortgangsrapportage, declareren, et cetera) zijn geïmplementeerd. De meeste leidraden, gidsen en tools zoals opgemaakt in 2014-2015 en via de website en e-mail ter beschikking gesteld aan *potentiële* begunstigden, werden verder geactualiseerd of verbeterd (bijv. leidraad aanmelding, tips & tricks e-loket, indicatorenfiches, nota en bijlagen staatssteun). In 2016 werden bovendien een leidraad voor de aanvraag, ‘tips & tricks’ voor de financiële tabellen, een sjabloon voor de ex ante inkomstenraming en een eigen KMO-test ontwikkeld. De ‘toolbox’ voor potentiële begunstigden is hiermee volledig, al zal nog een aantal verdere verbeteringen volgen in 2017, volgend op verbetersuggesties zoals geformuleerd in het kader van de implementatie-evaluatie van het najaar 2016.

Eens de subsidieaanvragen / projecten worden goedgekeurd, wordt eveneens bijstand verleend aan de *begunstigden* bij de uitvoering van hun projecten. De processen die deze begeleiding optimaal moeten krijgen, werden reeds in 2014-2015 uitgetekend en zijn in 2016 uitgekristalliseerd. Verder werden een aantal gidsen en leidraden voor projecten in uitvoering zoals uitgewerkt in 2015 verder verbeterd naar aanleiding van het eerste gebruik in 2016 (leidraad publiciteitsverplichtingen, gids projectadministratie, gids voor overheidsopdrachten). Het GS begeleidt de begunstigden en volgt de inhoudelijke en financiële uitvoering van de projecten op ten behoeve van rapportage aan het Comité van Toezicht en de Europese Commissie. Ten behoeve van deze monitoring en rapportage werden de werkprocessen, formats en sjablonen in 2015 opgezet en in 2016 voor het eerst gebruikt (bvb. voortgangsrapport). Daar waar hiervoor interne leidraden, checklists of opleidingsmomenten nodig zijn, gebeurt dit. Bijvoorbeeld ontwikkelde het GS in het najaar een checklist voor de beoordeling van projectadministratie en –boekhouding, welke kan helpen om vroegtijdig risico’s in te schatten bij begunstigden.

Overige

Bezetting Gemeenschappelijk Secretariaat

Al in 2015 werd het proces van reorganisatie, ingezet ten behoeve van Interreg V, op hoofdlijnen afgesloten. De verschillende werkprocessen en de bij iedere functie behorende taken en vereiste competenties zijn omschreven en in 2016 enkel hier en daar licht bijgesteld. De werkprocessen gebeuren door een steeds nog meer ervaren equipe.

E-loket

Het e-loket is klaar, maar wordt in 2017 nog op onderdelen versterkt. De klantvriendelijkheid van het e-loket wordt verbeterd op basis van suggesties uit de implementatie-evaluatie en mogelijk zijn daarnaast aanpassingen benodigd als uitkomst van de systeemaudit met betrekking tot het e-loket, welke begin 2017 plaatsvindt.

Communicatie

Zie bijgesloten jaarplannen.

UITVOERING VAN DE PRIORITAIRE AS

Overzicht van de uitvoering

ID	Prioritaire as	Essentiële informatie over de uitvoering van de prioritaire as onder verwijzing naar de belangrijkste ontwikkelingen, aanzienlijke problemen en genomen maatregelen om deze problemen op te lossen
1	Slimme groei	<p>Binnen de prioritaire as ‘Slimme groei’, die 40% van het programmabudget beslaat, werden in de verslagperiode 11 projecten goedgekeurd door het Comité van Toezicht. Van het nog beschikbare EFRO-budget van € 54.497.605,51 (na goedkeuring van reeds 4 projecten in de vorige verslagperiode) werd hiermee € 30.972.683,16 toegekend. Ten opzichte van het totale beschikbare EFRO-budget binnen deze as (€ 61.030.234,00) werd intussen 61,4 % aan EFRO-middelen toegekend (€ 37.505.311,65).</p> <p>De voortgang binnen deze prioritaire as, die reeds aan het begin van de programmaperiode goed werd ingezet, wordt hiermee verder versterkt. Zoals uit de analyse na oproep 2 is gebleken (zie ook verder in dit verslag), worden de indicatoren binnen deze as globaal goed ingevuld, al blijven enkele streefwaarden achter op de verwachtingen. Het aantal goedgekeurde projecten binnen Specifieke Doelstelling 1A (1) ligt binnen de verslagperiode aanzienlijk lager dan binnen 1B (10). Aan deze aspecten werd bij de formulering van oproep 3 (die gelanceerd werd op 22 september 2016) extra aandacht besteed door het Comité van Toezicht.</p>
2	Duurzame groei - energie	<p>Binnen de prioritaire as ‘Duurzame groei – energie’, die 22% van het programmabudget beslaat, werden in de verslagperiode 4 projecten goedgekeurd door het Comité van Toezicht. Van het nog beschikbare EFRO-budget van € 28.465.761,3 (na goedkeuring van reeds 2 projecten in de vorige verslagperiode) werd hiermee € 12.025.825,29 toegekend. Ten opzichte van het totale beschikbare EFRO-budget binnen deze as (€ 33.566.628,70) werd intussen 48,9 % aan EFRO-middelen toegekend (€ 17.126.692,69).</p>

ID	Prioritaire as	Essentiële informatie over de uitvoering van de prioritaire as onder verwijzing naar de belangrijkste ontwikkelingen, aanzienlijke problemen en genomen maatregelen om deze problemen op te lossen
		De voortgang binnen deze prioritaire as is hiermee ook voldoende, en de projecten kennen een evenwichtige spreiding over de drie specifieke doelstellingen (demonstratie bedrijven, demonstratie niet-bedrijven en innovatie bedrijven). Ook binnen de Specifieke Doelstellingen van deze as zijn er enkele indicatoren die achter blijven en waaraan het Comité van Toezicht extra aandacht heeft besteed bij de formulering van oproep 3.
3	Duurzame groei - milieu en hulpbronnen	<p>Binnen de prioritaire as ‘Duurzame groei – milieu en hulpbronnen’, die tevens 22% van het programmabudget beslaat, werden in de verslagperiode 9 projecten goedgekeurd door het Comité van Toezicht. Van het beschikbare EFRO-budget van € 29.904.486,49 (na goedkeuring van reeds 2 projecten in de vorige verslagperiode) werd hiermee € 18.941.715,22 toegekend. Ten opzichte van het totale beschikbare EFRO-budget binnen deze as (€ 33.566.628,70) werd intussen 67,3 % aan EFRO-middelen toegekend (€ 22.603.857,43).</p> <p>De voortgang binnen deze prioritaire as is goed, al zijn er verschillen tussen de afzonderlijke Specifieke Doelstellingen. De streefwaarden voor de indicatoren binnen 3A (milieu) werden reeds behaald tijdens de verslagperiode, waardoor het Comité van Toezicht heeft besloten om de indiening van projectaanmeldingen binnen deze doelstelling niet mogelijk te maken binnen oproep 3. Daarnaast heeft het Comité van Toezicht bij de formulering van oproep 3 extra aandacht besteed aan een aantal indicatoren voor de twee overige specifieke doelstellingen binnen as 3, die achter blijven op de verwachtingen.</p>
4	Inclusieve groei	Binnen de prioritaire as ‘Inclusieve groei’, die 10% van het programmabudget beslaat, werden in de verslagperiode 3 projecten goedgekeurd door het Comité van Toezicht. Van het totale beschikbare EFRO-budget van € 15.257.588,50 voor deze as werd hiermee € 3.545.388,01 toegekend (23,2 %).

ID	Prioritaire as	Essentiële informatie over de uitvoering van de prioritaire as onder verwijzing naar de belangrijkste ontwikkelingen, aanzienlijke problemen en genomen maatregelen om deze problemen op te lossen
		Hiermee blijft de voortgang binnen deze as beperkter dan bij de andere assen, ook al is er met de goedkeuring van 3 projecten sprake van een redelijke voortgang. De achterstand vormt geen bedreiging voor het behalen van de vooropgestelde streefwaarden voor de programma-indicatoren binnen deze as, aangezien deze reeds behaald zijn. Het Comité van Toezicht blijft ernaar streven om de voorziene 10% van het programmabudget binnen deze as toe te kennen aan kwalitatieve projecten. De vooruitzichten voor de volgende verslagperiode zijn op dit vlak positief: begin 2017 werden n.a.v. de derde oproep 5 projectaanmeldingen binnen deze as gepreselecteerd voor verdere uitwerking tot een projectaanvraag.
5	Technische Bijstand	De prioritaire as ‘Technische Bijstand’ kent een beschikbaar EFRO-budget van € 9.154.535,10. Het gelijknamige project kreeg een EFRO-bijdrage van € 8.877.075,00 toegekend. Een beschrijving van de voortgang en belangrijkste mijlpalen is te vinden onder hoofdstuk 2 van dit jaarverslag. Er zijn in de verslagperiode voor deze prioriteit geen aanzienlijke problemen geconstateerd.

Gemeenschappelijke en programmaspecifieke indicatoren (artikel 50, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1303/2013)

Prioritaire assen, uitgezonderd technische bijstand

Prioritaire as	1 - Slimme groei
Investeringsprioriteit	1a - Verbetering van de infrastructuur en capaciteiten van onderzoek en innovatie (O&I) voor de ontwikkeling van O&I-topprestaties, en bevorderen van kenniscentra, met name die van Europees belang

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(I)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	CO42	Productieve investering: Aantal onderzoeksinstituten dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	Organisations	75,00	0,00	
S	CO42	Productieve investering: Aantal onderzoeksinstituten dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	Organisations	75,00	26,00	
F	PSI 1	Oppervlakte ingerichte of verbeterde onderzoeksinfrastructuur	m ²	1.500,00	0,00	
S	PSI 1	Oppervlakte ingerichte of verbeterde onderzoeksinfrastructuur	m ²	1.500,00	1.173,00	
F	PSI 2	Aantal nieuwe of verbeterde proeftuinfaciliteiten	proeftuinfaciliteiten	20,00	0,00	
S	PSI 2	Aantal nieuwe of verbeterde proeftuinfaciliteiten	proeftuinfaciliteiten	20,00	9,00	

(I)	ID	Indicator	2015	2014
F	CO42	Productieve investering: Aantal onderzoeksinstituten dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	0,00	0,00
S	CO42	Productieve investering: Aantal onderzoeksinstituten dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	26,00	0,00

(1)	ID	Indicator	2015	2014
F	PSI 1	Oppervlakte ingerichte of verbeterde onderzoeksinfrastructuur	0,00	0,00
S	PSI 1	Oppervlakte ingerichte of verbeterde onderzoeksinfrastructuur	1.173,00	0,00
F	PSI 2	Aantal nieuwe of verbeterde proeftuinfaciliteiten	0,00	0,00
S	PSI 2	Aantal nieuwe of verbeterde proeftuinfaciliteiten	9,00	0,00

Prioritaire as	1 - Slimme groei
Investeringsprioriteit	1a - Verbetering van de infrastructuur en capaciteiten van onderzoek en innovatie (O&I) voor de ontwikkeling van O&I-topprestaties, en bevorderen van kenniscentra, met name die van Europees belang
Specifieke doelstelling	1a - Stimulering van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling door uitbreiding van de onderzoeksinfrastructuur bij private en publieke kennisinstellingen en door het leggen van verbindingen tussen kennisinstellingen.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 1	O&O-uitgaven in de publieke sector	%	0,36	2009	0,44	0,43		

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 1	O&O-uitgaven in de publieke sector				

Prioritaire as	1 - Slimme groei
Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	1.570,00	0,00	
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	1.570,00	911,00	
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	630,00	0,00	
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	630,00	341,00	
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	940,00	0,00	
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	940,00	570,00	
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	7.875.000,00	0,00	
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	7.875.000,00	16.355.366,65	
F	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	Enterprises	470,00	0,00	
S	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen	Enterprises	470,00	237,00	

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
		dat samenwerkt met onderzoekinstellingen				
F	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	EUR	5.500.000,00	0,00	
S	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	EUR	5.500.000,00	17.246.299,97	
F	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	Enterprises	80,00	0,00	
S	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	Enterprises	80,00	334,00	
F	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	Enterprises	160,00	0,00	
S	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	Enterprises	160,00	356,00	
F	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	Enterprises	1.100,00	0,00	
S	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	Enterprises	1.100,00	470,00	
F	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	samenwerkingstrajecten	45,00	0,00	
S	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	samenwerkingstrajecten	45,00	157,00	
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	120,00	0,00	
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	120,00	164,00	
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	1.260,00	0,00	
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	1.260,00	569,00	

(1)	ID	Indicator	2015	2014
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	0,00	0,00
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	0,00	0,00
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
F	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	0,00	0,00
S	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	0,00	0,00
F	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	0,00	0,00
S	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	0,00	0,00
F	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	0,00	0,00
S	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	0,00	0,00
F	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	0,00	0,00

(1)	ID	Indicator	2015	2014
S	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	0,00	0,00
F	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	0,00	0,00
S	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	0,00	0,00
F	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	0,00	0,00
S	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	0,00	0,00
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00

Prioritaire as	1 - Slimme groei
Investeringsprioriteit	1b - Bevordering van de bedrijfsinvesteringen in O&I, de ontwikkeling van koppelingen en synergieën tussen ondernemingen, centra voor onderzoek en ontwikkeling, en het hoger onderwijs, met name het bevorderen van investeringen in product- en dienstenontwikkeling, overdracht van technologie, sociale innovatie, eco-innovatie, toepassingen voor overheidsdiensten, stimulering van de vraag, netwerken, clusters en open innovatie door middel van slimme specialisatie, en ondersteuning van technologisch en toegepast onderzoek, proefopstellingen, snelle productvalidatie, geavanceerde productiecapaciteit en eerste productie, in het bijzonder in ontsluitingstechnologieën en verspreiding van universeel inzetbare technologieën
Specifieke doelstelling	1b - Innovatie van producten / diensten / toepassingen / processen, in de vorm van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling, door samenwerking tussen bedrijven onderling en van bedrijven met O&I-centra en kennisinstellingen.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 2	Percentage KMO/MKB dat product- of procesinnovaties introduceert	%	68,00	2010	71,00	63,89		

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 2	Percentage KMO/MKB dat product- of procesinnovaties introduceert				

Prioritaire as	2 - Duurzame groei - energie
Investeringsprioriteit	4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(I)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	140,00	0,00	
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	140,00	44,00	
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	15,00	0,00	
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	15,00	4,00	
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	125,00	0,00	
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	125,00	40,00	
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	375.000,00	0,00	
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	375.000,00	6.257.128,00	
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	55,00	0,00	
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	55,00	17,00	
F	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	organisaties	1.375,00	0,00	
S	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	organisaties	1.375,00	50,00	

(I)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	115,00	0,00	
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	115,00	28,00	

(I)	ID	Indicator	2015	2014
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	0,00	0,00
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	0,00	0,00
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
F	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	0,00	0,00
S	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	0,00	0,00
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00

Prioritaire as	2 - Duurzame groei - energie
Investeringsprioriteit	4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven
Specifieke doelstelling	4b - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven, door demonstratie van toepassingsmogelijkheden van innovatieve maatregelen en technieken.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 3	energieverbruik per medewerker	ton/mdw (ton olie-equivalent per medewerker)	1,63	2010	1,68			Gegevens in 2020 beschikbaar

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 3	energieverbruik per medewerker				

Prioritaire as	2 - Duurzame groei - energie
Investeringsprioriteit	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	55,00	0,00	
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	55,00	17,00	
F	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	organisaties	1.375,00	0,00	
S	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	organisaties	1.375,00	200,00	

(1)	ID	Indicator	2015	2014
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	6,00	0,00
F	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	0,00	0,00
S	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	20,00	0,00

Prioritaire as	2 - Duurzame groei - energie
Investeringsprioriteit	4c - Ondersteuning van energie-efficiëntie, slim energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur, met inbegrip van openbare gebouwen, en in de woningbouwsector
Specifieke doelstelling	4c - Het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur en woningbouwsector, door demonstratie van toepassingsmogelijkheden van innovatieve maatregelen en technieken.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 3	energieverbruik per medewerker	toe/mdw (ton olie-equivalent per medewerker)	1,63	2010	1,68			Gegevens in 2020 beschikbaar

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 3	energieverbruik per medewerker				

Prioritaire as	2 - Duurzame groei - energie
Investeringsprioriteit	4f - Het bevorderen van het onderzoek naar, innovaties in en de aanwending van koolstofarme technologieën

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(I)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	575,00	0,00	
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	575,00	296,00	
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	230,00	0,00	
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	230,00	26,00	
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	345,00	0,00	
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	345,00	270,00	
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	2.875.000,00	0,00	
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	2.875.000,00	2.123.058,13	
F	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	Enterprises	175,00	0,00	
S	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	Enterprises	175,00	66,00	
F	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	EUR	2.000.000,00	0,00	
S	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met	EUR	2.000.000,00	2.123.058,13	

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
		overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten				
F	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	Enterprises	30,00	0,00	
S	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	Enterprises	30,00	25,00	
F	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	Enterprises	60,00	0,00	
S	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	Enterprises	60,00	30,00	
F	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	Enterprises	400,00	0,00	
S	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	Enterprises	400,00	76,00	
F	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	samenwerkingstrajecten	15,00	0,00	
S	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	samenwerkingstrajecten	15,00	3,00	
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	45,00	0,00	
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	45,00	14,00	
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	460,00	0,00	
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	460,00	146,00	

(1)	ID	Indicator	2015	2014
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	60,00	0,00
F	CO02	Productieve investering: Aantal	0,00	0,00

(1)	ID	Indicator	2015	2014
		ondernemingen dat subsidies ontvangt		
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	10,00	0,00
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	50,00	0,00
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	570.000,00	0,00
F	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoekinstellingen	0,00	0,00
S	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoekinstellingen	50,00	0,00
F	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	0,00	0,00
S	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	570.000,00	0,00
F	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	0,00	0,00
S	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	10,00	0,00
F	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	0,00	0,00
S	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	15,00	0,00
F	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	0,00	0,00

(1)	ID	Indicator	2015	2014
S	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	60,00	0,00
F	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	0,00	0,00
S	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	3,00	0,00
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	3,00	0,00
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	40,00	0,00

Prioritaire as	2 - Duurzame groei - energie
Investeringsprioriteit	4f - Het bevorderen van het onderzoek naar, innovaties in en de aanwending van koolstofarme technologieën
Specifieke doelstelling	4f - Innovatie van koolstofarme producten / diensten / toepassingen / processen, door industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling, door samenwerking tussen bedrijven onderling en van bedrijven met O&I-centra en kennisinstellingen en door vroege implementatie van innovatieve koolstofarme technologieën.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 2	Percentage KMO/MKB dat product- of procesinnovaties introduceert	%	68,00	2010	71,00	63,89		

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 2	Percentage KMO/MKB dat product- of procesinnovaties introduceert				

Prioritaire as	3 - Duurzame groei - milieu en hulpbronnen
Investeringsprioriteit	6d - Het beschermen en herstellen van de biodiversiteit en de bodem en het bevorderen van ecosystemen, onder meer door Natura 2000 en groene infrastructuur

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	CO23	Natuur en biodiversiteit: Oppervlakte van ondersteunde habitats om eenbetere staat van instandhouding te bereiken	Hectares	30,00	0,00	
S	CO23	Natuur en biodiversiteit: Oppervlakte van ondersteunde habitats om eenbetere staat van instandhouding te bereiken	Hectares	30,00	1.208,30	
F	PSI 5	Aantal bedreigde dier- en plantensoorten waarvoor beschermende maatregelen zijn ondersteund	soorten	20,00	0,00	
S	PSI 5	Aantal bedreigde dier- en plantensoorten waarvoor beschermende maatregelen zijn ondersteund	soorten	20,00	159,00	

(1)	ID	Indicator	2015	2014
F	CO23	Natuur en biodiversiteit: Oppervlakte van ondersteunde habitats om eenbetere staat van instandhouding te bereiken	0,00	0,00
S	CO23	Natuur en biodiversiteit: Oppervlakte van ondersteunde habitats om eenbetere staat van instandhouding te bereiken	765,00	0,00
F	PSI 5	Aantal bedreigde dier- en plantensoorten waarvoor beschermende maatregelen zijn ondersteund	0,00	0,00
S	PSI 5	Aantal bedreigde dier- en plantensoorten waarvoor beschermende maatregelen zijn ondersteund	104,00	0,00

Prioritaire as	3 - Duurzame groei - milieu en hulpbronnen
Investeringsprioriteit	6d - Het beschermen en herstellen van de biodiversiteit en de bodem en het bevorderen van ecosystemen, onder meer door Natura 2000 en groene infrastructuur
Specifieke doelstelling	6d - Het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, bodembescherming en –herstel en het bevorderen van ecosysteemdiensten, door gezamenlijke aanpak van milieuproblematieken in de economisch intensief benutte Grensregio.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 5	Biodiversiteitswaarde	percentage	categorie 10-20%	2010	minimaal gelijk blijven van waarde tov 2010			Geen nieuwe informatie MSA-index

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 5	Biodiversiteitswaarde				

Prioritaire as	3 - Duurzame groei - milieu en hulpbronnen
Investeringsprioriteit	6f - Het bevorderen van innovatieve technologieën om de milieubescherming en het efficiënte gebruik van hulpbronnen te verbeteren in de afvalsector, de watersector en met betrekking tot de bodem, of om de luchtvervuiling te verlagen

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	575,00	0,00	
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	575,00	65,00	
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	230,00	0,00	
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	230,00	0,00	
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	345,00	0,00	
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	345,00	65,00	
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	2.875.000,00	0,00	
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	2.875.000,00	0,00	
F	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	Enterprises	175,00	0,00	
S	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoeksinstellingen	Enterprises	175,00	0,00	
F	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	EUR	2.000.000,00	0,00	

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
S	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	EUR	2.000.000,00	45.000,00	
F	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	Enterprises	30,00	0,00	
S	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	Enterprises	30,00	10,00	
F	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	Enterprises	60,00	0,00	
S	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	Enterprises	60,00	10,00	
F	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	Enterprises	400,00	0,00	
S	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	Enterprises	400,00	5,00	
F	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	samenwerkingstrajecten	15,00	0,00	
S	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	samenwerkingstrajecten	15,00	0,00	
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	45,00	0,00	
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	45,00	16,00	
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	460,00	0,00	
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	460,00	50,00	

(1)	ID	Indicator	2015	2014
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO01	Productieve investering: Aantal	0,00	0,00

(1)	ID	Indicator	2015	2014
		ondernemingen dat steun ontvangt		
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	0,00	0,00
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	0,00	0,00
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
F	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoekinstellingen	0,00	0,00
S	CO26	Onderzoek, innovatie: Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoekinstellingen	0,00	0,00
F	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	0,00	0,00
S	CO27	Onderzoek, innovatie: Particuliere investeringen die gelijke tred houden met overheidssteun voor innovatie of O&O-projecten	0,00	0,00
F	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	0,00	0,00
S	CO28	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om nieuw op de markt producten te introduceren	0,00	0,00
F	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	0,00	0,00
S	CO29	Onderzoek, innovatie: Aantal ondersteunde ondernemingen om voor het bedrijf nieuwe producten te introduceren	0,00	0,00
F	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of	0,00	0,00

(1)	ID	Indicator	2015	2014
		interregionale onderzoeksprojecten		
S	CO41	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat deelneemt aan grensoverschrijdende, transnationale of interregionale onderzoeksprojecten	0,00	0,00
F	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	0,00	0,00
S	PSI 3	Aantal ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen ondernemingen onderling	0,00	0,00
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00

Prioritaire as	3 - Duurzame groei - milieu en hulpbronnen
Investeringsprioriteit	6f - Het bevorderen van innovatieve technologieën om de milieubescherming en het efficiënte gebruik van hulpbronnen te verbeteren in de afvalsector, de watersector en met betrekking tot de bodem, of om de luchtvervuiling te verlagen
Specifieke doelstelling	6f - Innovatie van producten / diensten / toepassingen / processen voor het verbeteren van milieubescherming en het efficiënt omgaan met hulpbronnen, door industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling , door samenwerking tussen bedrijven onderling en van bedrijven met O&I-centra en kennisinstellingen.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 2	Percentage KMO/MKB dat product- of procesinnovaties introduceert	%	68,00	2010	71,00	63,89		

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 2	Percentage KMO/MKB dat product- of procesinnovaties introduceert				

Prioritaire as	3 - Duurzame groei - milieu en hulpbronnen
Investeringsprioriteit	6g - Ondersteuning van de industriële overgang naar een energie-efficiënte economie, het bevorderen van groene groei, eco-innovatie en het beheer van milieuprestaties in de publieke en private sector

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	140,00	0,00	
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Enterprises	140,00	323,00	
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	15,00	0,00	
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	Enterprises	15,00	3,00	
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	125,00	0,00	
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	Enterprises	125,00	320,00	
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	375.000,00	0,00	
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	EUR	375.000,00	3.297.359,86	
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	55,00	0,00	
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	demonstraties en pilots	55,00	50,00	
F	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	organisaties	1.375,00	0,00	
S	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	organisaties	1.375,00	350,00	

(I)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	115,00	0,00	
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	KMO/MKB-ondernemingen	115,00	323,00	

(I)	ID	Indicator	2015	2014
F	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO01	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
F	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	0,00	0,00
S	CO02	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat subsidies ontvangt	0,00	0,00
F	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
S	CO04	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	0,00	0,00
F	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
S	CO06	Productieve investering: Particuliere investeringen die zijn afgestemd op overheidssteun voor ondernemingen (subsidies)	0,00	0,00
F	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
S	PSI 4	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots	0,00	0,00
F	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	0,00	0,00
S	PSI 6	Aantal organisaties dat in een demonstratie / pilot kennis neemt van nieuwe technieken	0,00	0,00
F	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00
S	PSI12	Aantal KMO/MKB-ondernemingen dat steun ontvangt	0,00	0,00

Prioritaire as	3 - Duurzame groei - milieu en hulpbronnen
Investeringsprioriteit	6g - Ondersteuning van de industriële overgang naar een energie-efficiënte economie, het bevorderen van groene groei, eco-innovatie en het beheer van milieuprestaties in de publieke en private sector
Specifieke doelstelling	6g - Het bevorderen van efficiënte omgang met hulpbronnen in het (industriële) bedrijfsleven door het stimuleren van aanpassing van bedrijfsprocessen.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 4	Grondstofproductiviteit	euro/kg	2,19	2008	2,78			Nog geen gegevens over 2016 beschikbaar

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 4	Grondstofproductiviteit	3,07		3,26	

Prioritaire as	4 - Inclusieve groei
Investeringsprioriteit	8e - Integratie van grensoverschrijdende arbeidsmarkten, met inbegrip van grensoverschrijdende mobiliteit, gezamenlijke initiatieven voor de arbeidsbemiddeling, informatie en adviesdiensten en gezamenlijke training (regelingen voor grensoverschrijdend(e) onderwijs, beroepsopleiding en opleiding)

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(I)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	CO44	Arbeidsmarkt en opleiding: Aantal deelnemers aan gezamenlijke lokale werkgelegenheidsinitiatieven en gezamenlijke opleiding	Persons	450,00	0,00	
S	CO44	Arbeidsmarkt en opleiding: Aantal deelnemers aan gezamenlijke lokale werkgelegenheidsinitiatieven en gezamenlijke opleiding	Persons	450,00	700,00	
F	PSI 7	aantal initiatieven gericht op opleidingen, stages e.d.	initiatieven	15,00	0,00	
S	PSI 7	aantal initiatieven gericht op opleidingen, stages e.d.	initiatieven	15,00	13,00	
F	PSI 8	aantal overheidsorganisaties dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	overheidsorganisaties	15,00	0,00	
S	PSI 8	aantal overheidsorganisaties dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	overheidsorganisaties	15,00	30,00	
F	PSI 9	aantal opleidingsinstellingen dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	opleidingsinstellingen	15,00	0,00	
S	PSI 9	aantal opleidingsinstellingen dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	opleidingsinstellingen	15,00	20,00	
F	PSI10	aantal werkgevers dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de	werkgevers	50,00	0,00	

(I)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
		arbeidsmarkt				
S	PSI10	aantal werkgevers dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	werkgevers	50,00	60,00	
F	PSI11	aantal brancheorganisaties dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	brancheorganisaties	15,00	0,00	
S	PSI11	aantal brancheorganisaties dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	brancheorganisaties	15,00	11,00	

(I)	ID	Indicator	2015	2014
F	CO44	Arbeidsmarkt en opleiding: Aantal deelnemers aan gezamenlijke lokale werkgelegenheidsinitiatieven en gezamenlijke opleiding	0,00	0,00
S	CO44	Arbeidsmarkt en opleiding: Aantal deelnemers aan gezamenlijke lokale werkgelegenheidsinitiatieven en gezamenlijke opleiding	0,00	0,00
F	PSI 7	aantal initiatieven gericht op opleidingen, stages e.d.	0,00	0,00
S	PSI 7	aantal initiatieven gericht op opleidingen, stages e.d.	0,00	0,00
F	PSI 8	aantal overheidsorganisaties dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	0,00	0,00
S	PSI 8	aantal overheidsorganisaties dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	0,00	0,00
F	PSI 9	aantal opleidingsinstellingen dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	0,00	0,00
S	PSI 9	aantal opleidingsinstellingen dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	0,00	0,00
F	PSI10	aantal werkgevers dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de	0,00	0,00

(1)	ID	Indicator	2015	2014
		arbeidsmarkt		
S	PSI10	aantal werkgevers dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	0,00	0,00
F	PSI11	aantal brancheorganisaties dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	0,00	0,00
S	PSI11	aantal brancheorganisaties dat deelneemt aan ondersteunde samenwerkingen gericht op de grensoverschrijdende samenwerking van de arbeidsmarkt	0,00	0,00

Prioritaire as	4 - Inclusieve groei
Investeringsprioriteit	8e - Integratie van grensoverschrijdende arbeidsmarkten, met inbegrip van grensoverschrijdende mobiliteit, gezamenlijke initiatieven voor de arbeidsbemiddeling, informatie en adviesdiensten en gezamenlijke training (regelingen voor grensoverschrijdend(e) onderwijs, beroepsopleiding en opleiding)
Specifieke doelstelling	8e - Verbetering van de aansluiting tussen aanbod en vraag op de arbeidsmarkt in de Grensregio, om zo het arbeidspotentieel beter te benutten

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
RI 6	aantal grensarbeiders	grensarbeiders	42.500,00	2012	53.125,00			Peildatum 30-6-2015 Nog geen gegevens beschikbaar over 2016.
RI 7	Percentage openstaande vacatures	%	1,80	2013	1,70	2,45		Gegevens: 2014: derde kwartaal 2015: derde kwartaal 2016: vierde kwartaal

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
RI 6	aantal grensarbeiders	40.628,00		42.595,00	
RI 7	Percentage openstaande vacatures	2,20		1,90	

Priority axes for technical assistance

Prioritaire as	5 - Technische Bijstand
----------------	-------------------------

Tabel 2: Gemeenschappelijke en programmaspecifieke outputindicatoren

(1)	ID	Indicator	Meeteenheid	Streefwaarde	2016	Opmerkingen
F	PSI13	aantal promotie- en publiciteitsactiviteiten (gericht op promotie en publiciteit van het programma)	activiteiten	25,00	0,00	
S	PSI13	aantal promotie- en publiciteitsactiviteiten (gericht op promotie en publiciteit van het programma)	activiteiten	25,00	25,00	
F	PSI14	aantal onderzoeken, studies en evaluaties (dat op (deel)programmaniveau wordt uitgevoerd ten behoeve van een efficiënte werking van het programma)	onderzoeken, studies en evaluaties	4,00	0,00	
S	PSI14	aantal onderzoeken, studies en evaluaties (dat op (deel)programmaniveau wordt uitgevoerd ten behoeve van een efficiënte werking van het programma)	onderzoeken, studies en evaluaties	4,00	4,00	
F	PSI15	aantal gecreëerde arbeidsplaatsen	vte	20,00	0,00	
S	PSI15	aantal gecreëerde arbeidsplaatsen	vte	20,00	27,00	
F	PSI16	aantal goedgekeurde projecten	projecten	60,00	0,00	
S	PSI16	aantal goedgekeurde projecten	projecten	60,00	60,00	

(1)	ID	Indicator	2015	2014
F	PSI13	aantal promotie- en publiciteitsactiviteiten (gericht op promotie en publiciteit van het programma)	0,00	0,00
S	PSI13	aantal promotie- en publiciteitsactiviteiten (gericht op promotie en publiciteit van het programma)	25,00	25,00
F	PSI14	aantal onderzoeken, studies en evaluaties (dat op (deel)programmaniveau wordt uitgevoerd ten behoeve van een efficiënte werking van het programma)	0,00	0,00

(1)	ID	Indicator	2015	2014
S	PSI14	aantal onderzoeken, studies en evaluaties (dat op (deel)programmaniveau wordt uitgevoerd ten behoeve van een efficiënte werking van het programma)	4,00	4,00
F	PSI15	aantal gecreëerde arbeidsplaatsen	0,00	0,00
S	PSI15	aantal gecreëerde arbeidsplaatsen	27,00	27,00
F	PSI16	aantal goedgekeurde projecten	0,00	0,00
S	PSI16	aantal goedgekeurde projecten	60,00	60,00

Prioritaire as	5 - Technische Bijstand
Specifieke doelstelling	5 - In het kader van de Europa 2020 doelstellingen voor slimme, duurzame en inclusieve groei, gezamenlijke uitdagingen aanpakken en kansen in het programmagebied benutten, door het behalen van een maximale kwaliteit in acquisitie, begeleiding, monitoring, inhoudelijke en financiële rapportering, communicatie en audit, zowel van vraaggestuurde grensoverschrijdende initiatieven, als van het programma als geheel.

Tabel 1: Resultaatindicatoren

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Referentiejaar	Streefwaarde (2023) Totaal	2016 Totaal	2016 Kwalitatief	Opmerkingen
nvt	niet van toepassing	niet van toepassing	0,00	2014	0,00			

ID	Indicator	2015 Totaal	2015 Kwalitatief	2014 Totaal	2014 Kwalitatief
nvt	niet van toepassing				

3.3 Table 3: Information on the milestones and targets defined in the performance framework

Priority axis	Ind type	ID	Indicator	Meeteenh eid	Milestone for 2018 total	2016 Final target (2023) total	2016	Opmerkingen
1	F	PI 7	Bedrag aan gecertificeerde uitgaven van begunstigten, zoals opgenomen in betaalaanvragen aan de Europese Commissie	euro	14.894.380,00	122.060.468,00	0,00	
1	I	PI 1	Aantal kennisinstellingen (1A) en ondernemingen (1B) dat deelneemt in gestarte grensoverschrijdende onderzoeksprojecten (conform C0 41 + C0 42)	kennisinstellingen en ondernemingen	145	1.175,00	496,00	
1	O	PI 1	Aantal kennisinstellingen (1A) en ondernemingen (1B) dat deelneemt in afgeronde grensoverschrijdende onderzoeksprojecten (conform C0 41 + C0 42)	kennisinstellingen en ondernemingen	60	1.175,00	0,00	
2	F	PI 7	Bedrag aan gecertificeerde uitgaven van begunstigten, zoals opgenomen in betaalaanvragen aan de Europese Commissie	euro	8.191.909,00	67.133.257,40	0,00	
2	I	PI 2	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt in gestarte projecten (conform C0 1)	ondernemingen	90	715,00	340,00	
2	I	PI 3	Aantal ondersteunde demonstraties / pilots in gestarte projecten gericht op het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie (conform PSI 4)	demonstraties en pilots	20	155,00	48,00	
2	O	PI 2	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt in afgeronde projecten (conform C0 1)	ondernemingen	35	715,00	0,00	
3	F	PI 7	Bedrag aan gecertificeerde uitgaven van begunstigten, zoals opgenomen in betaalaanvragen aan de Europese	euro	8.191.909,00	67.133.257,40	0,00	

Priority axis	Ind type	ID	Indicator	Meeteenh eid	Milestone for 2018 total	2016 Final target (2023) total	2016	Opmerkingen
			Commissie					
3	I	PI 4	Aantal hectare groene infrastructuur in gestarte projecten ondersteund in het streven naar betere conservatiestatus (conform C0 23)	hectare	2	30,00	1.208,30	
3	I	PI 5	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt in gestarte projecten (conform CO 1)	ondernemingen	90	715,00	388,00	
3	O	PI 5	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt in afgeronde projecten (conform CO 1)	ondernemingen	35	715,00	0,00	
4	F	PI 7	Bedrag aan gecertificeerde uitgaven van begunstigen, zoals opgenomen in betaalaanvragen aan de Europese Commissie	euro	3.723.595,00	30.515.117,00	0,00	
4	I	PI 6	aantal deelnemers in gezamenlijke initiatieven (gestarte projecten) voor werkgelegenheid (conform CO 44)	deelnemers	55	450,00	700,00	
4	O	PI 6	aantal deelnemers in gezamenlijke initiatieven (afgeronde projecten) voor werkgelegenheid (conform CO 44)	deelnemers	25	450,00	0,00	

Priority axis	Ind type	ID	Indicator	Meeteenh eid	2015	2014
1	F	PI 7	Bedrag aan gecertificeerde uitgaven van begunstigen, zoals opgenomen in betaalaanvragen aan de Europese Commissie	euro		
1	I	PI 1	Aantal kennisinstellingen (1A) en ondernemingen (1B) dat deelneemt in gestarte grensoverschrijdende onderzoeksprojecten (conform C0 41 + C0 42)	kennisinstellingen en ondernemingen		
1	O	PI 1	Aantal kennisinstellingen (1A) en	kennisinstellingen		

Priority axis	Ind type	ID	Indicator	Meeteenheden	2015	2014
			ondernemingen (1B) dat deelneemt in afgeronde grensoverschrijdende onderzoeksprojecten (conform C0 41 + C0 42)	tellingen en ondernemingen		
2	F	PI 7	Bedrag aan gecertificeerde uitgaven van begunstigen, zoals opgenomen in betaalaanvragen aan de Europese Commissie	euro		
2	I	PI 2	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt in gestarte projecten (conform C0 1)	ondernemingen		
2	I	PI 3	Aantal ondersteunde demonstraties / pilots in gestarte projecten gericht op het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie (conform PSI 4)	demonstraties en pilots		
2	O	PI 2	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt in afgeronde projecten (conform C0 1)	ondernemingen		
3	F	PI 7	Bedrag aan gecertificeerde uitgaven van begunstigen, zoals opgenomen in betaalaanvragen aan de Europese Commissie	euro		
3	I	PI 4	Aantal hectare groene infrastructuur in gestarte projecten ondersteund in het streven naar betere conservatiestatus (conform C0 23)	hectare		
3	I	PI 5	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt in gestarte projecten (conform CO 1)	ondernemingen		
3	O	PI 5	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt in afgeronde projecten (conform CO 1)	ondernemingen		
4	F	PI 7	Bedrag aan gecertificeerde uitgaven van begunstigen, zoals opgenomen in betaalaanvragen aan de Europese Commissie	euro		

Priority axis	Ind type	ID	Indicator	Meeteenheden	2015	2014
4	I	PI 6	aantal deelnemers in gezamenlijke initiatieven (gestarte projecten) voor werkgelegenheid (conform CO 44)	deelnemers		
4	O	PI 6	aantal deelnemers in gezamenlijke initiatieven (afgeronde projecten) voor werkgelegenheid (conform CO 44)	deelnemers		

3.4. Financial data

Table 4: Financial information at priority axis and programme level

«r.ir.etc.table4.header»

Priority axis	Fund	Calculation basis	Total funding	Co-financing rate	Total eligible cost of operations selected for support	Proportion of the total allocation covered with selected operations	Public eligible cost of operations selected for support	Total eligible expenditure declared by beneficiaries to the managing authority	Proportion of the total allocation covered by eligible expenditure declared by beneficiaries	Number of operations selected
1	EFRO	Total	122.060.468,00	50,00	65.692.070,29	53,82%	47.199.247,23	3.085.289,29	2,53%	12
2	EFRO	Total	67.133.258,00	50,00	37.241.572,15	55,47%	31.038.298,23	2.469.876,20	3,68%	6
3	EFRO	Total	67.133.258,00	50,00	42.506.208,89	63,32%	35.911.693,13	1.321.986,55	1,97%	9
4	EFRO	Total	30.515.116,00	50,00	4.140.801,60	13,57%	3.914.242,60	461.413,25	1,51%	2
5	EFRO	Total	18.309.070,00	50,00	17.754.150,00	96,97%	17.754.150,00	2.262.357,37	12,36%	1
Total	EFRO		305.151.170,00	50,00	167.334.802,93	54,84%	135.817.631,19	9.600.922,66	3,15%	30
Grand total			305.151.170,00	50,00	167.334.802,93	54,84%	135.817.631,19	9.600.922,66	3,15%	30

Where applicable, the use of any contribution from third countries participating in the cooperation programme should be provided (for example IPA and ENI, Norway, Switzerland)

Niet van toepassing.

Table 5: Breakdown of the cumulative financial data by category of intervention

As set out in Table 2 of Annex II to Commission Implementing Regulation (EU) No 1011/2014 (Model for transmission of financial data) and tables 6-9 of Model for cooperation programmes

Priority axis	Fund	Intervention field	Form of finance	Territorial dimension	Territorial delivery mechanism	Thematic objective dimension	ESF secondary theme	Economic dimension	Location dimension	Total eligible cost of operations selected for support	Public eligible cost of operations selected for support	The total eligible expenditure declared by beneficiaries to the managing authority	Number of operations selected
1	EFRO	058	01	01	07	01				10.626.236,52	8.822.998,12	798.900,75	3
1	EFRO	058	01	02	07	01				2.748.751,73	2.545.898,12	534.250,16	1
1	EFRO	060	01	01	07	01				13.826.807,49	12.190.834,87	1.237.195,59	3
1	EFRO	060	01	02	07	01				3.499.537,95	3.287.984,45	0,00	1
1	EFRO	062	01	02	07	01				3.563.839,45	2.122.003,83	43.431,84	1
1	EFRO	064	01	01	07	01				19.070.321,30	10.320.499,30	112.697,02	1
1	EFRO	064	01	02	07	01				12.356.575,85	7.909.028,54	358.813,93	2
2	EFRO	013	01	01	07	04				4.857.469,82	4.771.781,69	303.708,44	1
2	EFRO	013	01	02	07	04				3.874.720,81	3.431.042,16	150.146,03	1
2	EFRO	065	01	01	07	04				7.047.000,00	6.039.502,98	1.636.478,88	1
2	EFRO	065	01	02	07	04				21.462.381,52	16.795.971,40	379.542,85	3
3	EFRO	056	01	02	07	06				5.441.045,12	3.611.538,49	30.000,00	1
3	EFRO	057	01	02	07	06				6.350.772,61	3.158.651,50	0,00	1
3	EFRO	069	01	02	07	06				7.092.300,54	6.805.107,98	327.841,89	2
3	EFRO	085	01	01	07	06				13.607.853,09	13.198.384,24	527.920,09	2
3	EFRO	085	01	02	07	06				10.014.237,53	9.138.010,92	436.224,57	3
4	EFRO	102	01	02	07	08				1.621.526,50	1.504.357,50	166.830,13	1
4	EFRO	108	01	01	07	08				2.519.275,10	2.409.885,10	294.583,12	1
5	EFRO	121	01	01	07					17.754.150,00	17.754.150,00	2.262.357,37	1

Table 6: Cumulative cost of all or part of an operation implemented outside the Union part of the programme area

1. Operation (2)	2. The amount of ERDF support(1) envisaged to be used for all or part of an operation implemented outside the Union part of the programme area based on selected operations	3. Share of the total financial allocation to all or part of an operation located outside the Union part of the programme area (%) (column 2/total amount allocated to the support from the ERDF at programme level *100)	4. Eligible expenditure of ERDF support incurred in all or part of an operation implemented outside the Union part of the programme area declared by the beneficiary to the managing authority	5. Share of the total financial allocation to all or part of an operation located outside the Union part of the programme area (%) (column 4/total amount allocated to the support from the ERDF at programme level *100)
2B Connect	340.917,50	0,22%	78.304,54	0,05%
CO2 voor energieopslag (EnOp)	79.899,38	0,05%	0,00	
CrossCare	247.643,75	0,16%	0,00	
EnergyEfficiency (EnEf)	93.650,00	0,06%	0,00	
Grenspark Groot Saeftinghe	206.333,91	0,14%	3.699,04	0,00%
Grenzeloos Biobased Onderwijs	363.898,45	0,24%	0,00	
IMPROVED	6.000,00	0,00%	1.813,15	0,00%
Leve(n) de Bodem	14.239,88	0,01%	318,11	0,00%
Natuurlijk Groen als Grondstof	159.577,50	0,10%	20.317,52	0,01%
PRosPERoS	220.787,50	0,14%	0,00	
PV OpMaat	200.000,00	0,13%	4.689,37	0,00%

SYN-ERGIE	105.847,50	0,07%	0,00	
Smart tooling procesindustrie	244.577,63	0,16%	0,00	
Smartsediment	493.127,30	0,32%	0,00	
Technische Bijstand	901.325,00	0,59%	75.154,63	0,05%
Waterstofregio 2.0	3.501.268,80	2,29%	0,00	
eco2eco	753.640,86	0,49%	70.485,82	0,05%
i-4-1-Health	368.656,41	0,24%	539,40	0,00%

(1) ERDF support is the Commission decision on the respective cooperation programme.

(2) In accordance with and subject to ceilings set out Article 20 of Regulation (EU) No 1299/2013.

4. SYNTHESIS OF THE EVALUATIONS

Het Gemeenschappelijk Secretariaat is onder meer verantwoordelijk voor de monitoring en evaluatie van het Interreg VA Vlaanderen-Nederland programma. Ten behoeve van deze werkzaamheden werd een evaluatieplan ontwikkeld en een aantal procedures ingeschreven in het procedurehandboek. De eerste activiteiten in het kader van dit evaluatieplan vonden al in 2015 plaats (bijv. analyse na oproep 1, jaarplan communicatie 2015). In 2016 kregen de activiteiten in het kader van monitoring en evaluatie een groter aandeel in de werkzaamheden van het secretariaat. Met name werd in het voorjaar een uitgebreide effectiviteitsanalyse (met focus op inhoud) uitgevoerd, ter voorbereiding op het formuleren en lanceren van oproep 3. In het najaar kwam vervolgens een uitgebreide efficiency- of implementatie-evaluatie tot stand, waarin de werking van het programma - voor wat betreft de werving en de selectie van project - werd onderzocht. Beide evaluaties gebeurden conform de opzet zoals geformuleerd in het evaluatieplan. De belangrijkste bevindingen per evaluatie zijn hieronder kort samengevat.

4.1. Effectiviteitsanalyse na oproep 2 (Comité van Toezicht 14 september 2016)

De analyse is gemaakt op basis van de gegevens van de geselecteerde en gepreselecteerde projecten uit oproepen 1 en 2, met als kader de verschillende doelstellingen en aandachtspunten in het Samenwerkingsprogramma. Hierbij is in detail gekeken naar het aantal projecten, de toegekende budgetten, de voortgang op de programma-indicatoren, het type organisaties en de sectoren en beleidsthema's die aan bod komen. Uit deze analyse kwamen enkele vaststellingen en aandachtspunten naar voor, die belangrijke input vormden voor de formulering van de derde projectoproep door het Comité van Toezicht:

- de indicatoren van SD 3A werden reeds méér dan ruimschoots behaald en er is voor een substantieel budget ge(pre)selecteerd (€ 11,8 miljoen, oftewel 35% van het budget voor as 3);
- bij as 4 is sprake van een lage budgettoekenning (o.w.v. het lage aantal kwalitatieve aanvragen die werden ingediend), in combinatie met een reeds hoge score op de indicatoren;
- de budgettaire voortgang binnen de assen 1, 2 en 3 is globaal gezien positief, toch zijn er binnen deze assen specifieke indicatoren waarvan de invulling achterblijft;
- bij de vorige twee oproepen werd binnen as 1 opvallend minder budget toegekend aan projecten binnen doelstelling 1A, terwijl er nood is aan meer projecten om de vooropgestelde indicatoren te behalen.

Op basis van deze analyse werden voor oproep 3 per specifieke doelstelling aandachtspunten - maar geen formele vereisten - benoemd aangaande de bijdrage van projectaanmeldingen aan specifieke indicatoren. Dit met als doel om de impact van het programma te optimaliseren en de bedrijfsbetrokkenheid nog verder te doen toenemen. Ten slotte bleek uit de analyse dat er aangaande de gedeelde slimme-specialisatie-sectoren een evenwichtige verdeling is over de (ge(pre)selecteerde) projecten.

Voor meer details: zie het bij dit jaarverslag gevoegd document.

Naam: Analyse oproep 1 en 2

Referentieperiode: januari 2015 - augustus 2016

4.2. Implementatie-evaluatie 2016

(Comité van Toezicht 14 december 2016)

Op basis van een enquête onder (potentiële) begunstigen en 4 panelgesprekken werd nagegaan in hoeverre het programma transparant, eenvoudig en klantvriendelijk is en goed wordt beheerd en aangestuurd. Hieruit werden door de Werkgroep Evaluatie binnen het Gemeenschappelijk Secretariaat (GS) leerpunten en aanbevelingen gedistilleerd voor de rest van de programmaperiode en/of een eventueel Interreg VI programma.

De enquête werd verstuurd aan 2653 personen en ingevuld door 398 personen (responsgraad van 15%). De 4 panels bestonden uit (1) panel (potentiële) begunstigen, (2) panel 1e en 2e lijn begeleiding secretariaat, (3) panel kader secretariaat en (4) panel partnerschap (coördinatorenoverleg programmapartners). Enkele belangrijke bevindingen uit de evaluatie waren:

- de vereenvoudigingen die in Interreg V op regelgevend vlak werden doorgevoerd door ten opzichte van Interreg IV (i.v.m. bewijslast en aan te leveren documenten) worden hoog gewaardeerd. Daarnaast wordt aanbevolen verder te zoeken naar mogelijkheden voor vereenvoudiging.;
- het programmareglement en de ondersteunende programmadocumenten worden als duidelijk ervaren, maar dit is minder het geval voor de nota rond staatssteun;
- een aanzienlijk deel van de respondenten gaf aan het reglement niet te kennen en/of de leidraden niet te hebben gebruikt. Om de bekendheid en het gebruik van deze documenten te versterken, wordt een groot aantal concrete aanbevelingen geformuleerd.;
- het merendeel van de respondenten is tevreden over de begeleiding vanuit het programmasecretariaat en haar projectadviseurs;
- het oproepsysteem en het beoordelingssysteem worden als redelijk transparant aanzien, de doorlooptijd en het gewenste detailniveau worden echter als te hoog ervaren;
- het e-loket kan beschouwd worden als een adequaat (nieuw) onderdeel van de intake en daarmee het oproepsysteem, maar één met duidelijke 'kinderziekten'. Aanbevolen wordt om de gebruikersvriendelijkheid van het e-loket te versterken, voor zover haalbaar, betaalbaar en zinvol;
- de vernieuwde website wordt gesmaakt en blijkt zeer belangrijk om indieners een eerste, duidelijk beeld te geven over de mogelijkheden binnen het programma, en om de resultaten van het programma in beeld te brengen.

Een groot deel van de operationele verbetersuggesties, zoals voortgekomen uit de implementatie-evaluatie van het najaar van 2016, wordt in 2017 geïmplementeerd.

Voor meer details: zie het bij dit jaarverslag gevoegd document.

Naam: Implementatie-evaluatie 2016

Referentieperiode: november 2014 (lancering oproep 1) - oktober 2016 (laatste panelgesprekken)

Conclusie

Uit de evaluaties blijkt dat het programma goed loopt op vlak van committering, te verwachten inhoudelijke realisaties en de wijze waarop e.e.a. wordt uitgevoerd. Voor

wat betreft dit laatste (implementatie-evaluatie) blijkt dat het programma er in hoofdzaak in is geslaagd 'te vereenvoudigen', dat begeleiding en beheer goed lopen en het programmapartnerschap naar ieders tevredenheid samenwerkt. Tegelijkertijd zijn er echter ook enkele regeltechnische en vooral veel kleinere, operationele verbeter suggesties gedaan die het programma nu ter harte zal nemen om haar werking verder te optimaliseren.

5. ISSUES AFFECTING THE PERFORMANCE OF THE PROGRAMME AND MEASURES TAKEN

(a) Issues which affect the performance of the programme and the measures taken

Graag herhalen we de issues die in het vorige jaarverslag zijn gemeld, aangezien deze blijvend doorwerken op de uitvoering van het programma. Ten eerste blijven de staatssteunregels uitdagingen stellen voor de projectselectie (hoewel het programma de nodige maatregelen heeft genomen om er op een juiste manier mee om te gaan: combinatie van opleiding medewerkers, voorlichting begunstigden (zie ook sectie 11.2) en risico-mijding bij toepassen interpretatieruimte). Daarnaast is er de soms uiterst gedetailleerde regelgeving die vanuit de Europese Commissie wordt opgelegd. Zeker op het vlak van subsidiabiliteit en promotie&publiciteit is er nood aan een (verdere) vereenvoudiging. In oktober 2015 zijn aan de desk officer van DG Regio concrete voorbeelden meegegeven, om te agenderen voor een reflectie-bijeenkomst over vereenvoudiging, maar hierover heeft het programma geen terugkoppeling ontvangen.

Het lang uitblijven van de aanwijzing van de managementautoriteit en certificeringsautoriteit (en de start van de auditwerkzaamheden daarvoor) had ook zeker zijn invloed. Het beheers- en controlesysteem werd op 28-10-2015 vastgesteld. Op 4-11-2015 werd de auditautoriteit in kennis gesteld van deze vaststelling met de vraag de werkzaamheden in functie van de **aanwijzing van de autoriteiten** op te starten. Deze ‘aanwijzingsaudit’ is op 31-12-2016 afgerond met als conclusie dat het beheers- en controlesysteem volstaat. A priori kan de auditautoriteit een gunstig advies geven in zoverre dat de integrale IT-audit welke zal opgestart worden in januari 2017 geen nieuwe risico’s oplevert. Aansluitend dient de aanwijzing te gebeuren door Vlaanderen (cfr. art. 124 van verordening 1303/2013). De ‘aanwijzingsaudit’ was eind 2016 dus niet volledig afgerond, waardoor de managementautoriteit en de certificeringsautoriteit nog onder voorbehoud van deze aanwijzing opereerden richting de projecten in uitvoering (ondertussen heeft de aanwijzing formeel plaatsgevonden begin 2017). Het langdurige uitblijven van de aanwijzing van de managementautoriteit en certificeringsautoriteit (en de start van de auditwerkzaamheden daarvoor) creëerde juridische onzekerheden, met name voor de begunstigden, vermits de managementautoriteit enkel onder voorwaarde van aanwijzing selectiebesluiten kon afgeven en de certificeringsautoriteit geen tussentijdse betaalaanvraag kon indienen.

De Auditautoriteit heeft de auditstrategie op 1-05-2016 vastgesteld. De vertraging in de opmaak van de auditstrategie had als oorzaak de piekbelasting bij de auditautoriteit (n.a.v. afwikkeling Interreg IV), en een tijdelijke verminderde bezetting gedurende een aanzienlijk deel van 2015. In functie van de algemene coördinatie van de werkzaamheden tussen autoriteiten heeft de managementautoriteit aangedrongen op een zuivere communicatie tussen de auditautoriteit en de managementautoriteit over de concrete planning van de **controle- en rapporteringswerkzaamheden**, en vroegtijdige uitwisseling en afstemming van de ontwerp-documenten voor het jaarlijks controleverslag en de jaarlijkse samenvatting.

De eerste audits op concrete acties dienen te worden opgestart nadat de eerste tussentijdse betaalaanvragen bij de EC werd ingediend door de CA, wat verwacht wordt in 2017. De intentie van het auditprogramma was om in 2016 systeemaudits uit te voeren voor MA/GS en CA, alsmede een specifieke systeemaudit op het IT-systeem (e-loket). De laatste systeemaudit is ingeschoven in het traject om te komen tot een aanwijzing en wordt voorzien in januari 2017. M.b.t. tot de systeemaudits werd beslist

deze niet uit te voeren, gezien zowel de MA/GS als de CA in 2016 onderdeel waren van het auditonderzoek i.h.k.v. de aanwijzing.

Door het secretariaat werd in 2016 ook afgestemd met de de Certificeringsautoriteit omtrent de procedures en de verificaties in verband met de uitgaven, zodat de CA tot opstelling en indiening van betalingsaanvragen kan overgaan.

Om de algemene coördinatie en werking van de verschillende programma's te bevorderen, werd meermaals afgestemd in een overleg op programma-overschrijdend niveau, onder leiding van de bevoegde Vlaamse minister, tussen de auditautoriteit en de Vlaamse managementautoriteiten. Naar aanleiding van dit overleg werden verdere detailafspraken gemaakt op programma-niveau, die met name in 2017 moeten leiden tot een vlotter verloop van de verschillende auditactiviteiten.

Ter ondersteuning van de werkzaamheden op vlak van monitoring, evaluatie en kwaliteitsbewaking is er het **e-loket**. Dit projectmanagementsysteem is inmiddels afgewerkt. Uit de implementatie-evaluatie blijkt echter wel dat een aantal onderdelen gebruikersvriendelijker kunnen, iets dat in het komend werkingsjaar aandacht behoeft. Volgens de oorspronkelijke planning zou het e-loket al voor 2016 gereed zou zijn, dit is echter medio 2016 geworden (oplevering laatste modules). De opgelopen vertraging had geen belangrijke negatieve gevolgen voor de projectwerking en het programmabeheer. De volgorde van implementatie van e-loketmodules verliep immers in lijn met de projectcyclus: eerst de modules voor indiening van aanmeldingen en aanvragen, in een later stadium ook de modules voor het declareren van kosten, het inzenden van voortgangsrapportages en het aanvragen van wijzigingsaanvragen. Elke modules was voldoende tijdig klaar.

Op het vlak van **anti-fraude** kan gemeld worden dat ook in 2016 het jaarlijkse interne anti-fraude opleidingsmoment heeft plaatsgevonden. Ook verkende het Gemeenschappelijk secretariaat de werking en de toegevoegde waarde van Arachne voor de risico-analyse activiteiten van het programma

(b) OPTIONAL FOR LIGHT REPORTS, otherwise it will be included in point 9.1. An assessment of whether progress made towards targets is sufficient to ensure their fulfilment, indicating any remedial actions taken or planned, where appropriate.

Zie onderdeel 9.1.

6. CITIZEN'S SUMMARY (ARTICLE 50(9) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

A citizen's summary of the contents of the annual and the final implementation reports shall be made public and uploaded as a separate file in the form of annex to the annual and the final implementation report

You can upload/find the Citizen's summary under General > Documents

**7. REPORT ON THE IMPLEMENTATION OF FINANCIAL INSTRUMENTS
(ARTICLE 46 OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)**

8. PROGRESS IN PREPARATION AND IMPLEMENTATION OF MAJOR PROJECTS AND JOINT ACTION PLANS (ARTICLE 101(H) AND ARTICLE 111(3) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013 AND ARTICLE 14(3)(B) OF REGULATION (EU) NO 1299/2013)

8.1. Major projects

Table 7: Major projects

Project	CCI	Status of MP	Total investments	Total eligible costs	Planned notification/submission date	Date of tacit agreement/approval by Commission	Planned start of implementation	Planned completion date	Priority Axis/Investment priorities	Current state of realisation — financial progress (% of expenditure certified to Commission compared to total eligible cost)	Current state of realisation — physical progress Main implementation stage of the project	Ma
---------	-----	--------------	-------------------	----------------------	--------------------------------------	--	---------------------------------	-------------------------	-------------------------------------	--	---	----

(1) In the case of operations implemented under PPP structures the signing of the PPP contract between the public body and the private sector body (Article 102(3) of Regulation (EU) No 1303/2013).

Significant problems encountered in implementing major projects and measures taken to overcome them

Niet van toepassing

Any change planned in the list of major projects in the cooperation programme

Niet van toepassing.

8.2. Joint action plans

Progress in the implementation of different stages of joint action plans

Niet van toepassing.

Table 8: Joint action plans (JAP)

Title of the JAP	CCI	Stage of implementation of JAP	Total eligible costs	Total public support	OP contribution to JAP	Priority axis	Type of JAP	[Planned] submission to the Commission	[Planned] start of implementation	[Planned] completion	Main outputs and results	Total eligible expenditure certified to the Commission	Observations
------------------	-----	--------------------------------	----------------------	----------------------	------------------------	---------------	-------------	--	-----------------------------------	----------------------	--------------------------	--	--------------

Significant problems encountered and measures taken to overcome them

Niet van toepassing

9. ASSESSMENT OF THE IMPLEMENTATION OF THE COOPERATION PROGRAMME (ARTICLE 50(4) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013 AND ARTICLE 14(4) OF REGULATION (EU) NO 1299/2013)

9.1 Information in Part A and achieving the objectives of the programme (Article 50(4) of Regulation (EU) No 1303/2013)

Priority axis	1 - Slimme groei
---------------	------------------

Binnen as 1 zijn de investeringsprioriteiten 1A en 1B door het Vlaanderen-Nederland programma vertaald naar de volgende specifieke doelstellingen:

- de stimulering van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling door uitbreiding van de onderzoeksinfrastructuur bij private en publieke kennisinstellingen en door het leggen van verbindingen tussen kennisinstellingen;
- innovatie van producten/diensten/toepassingen/processen, in de vorm van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling, door samenwerking tussen bedrijven onderling en van bedrijven met O&I-centra en kennisinstellingen.

Eind 2016 waren er 15 projecten in uitvoering binnen de as 'slimme groei'. De projecten situeren zich binnen diverse sectoren zoals (duurzame) chemie en materialen, biobased economy, agrofood, life sciences en gezondheid, en cross-sectorale innovatie. Door deze projecten worden concrete projectinterventies gerealiseerd, zoals het ter beschikking stellen van kennisvouchers waarmee ondernemers kennis kunnen inkopen bij kennisinstellingen, het ondersteunen van marktgerichte samenwerkingen tussen ondernemingen in functie van innovatietrajecten, het realiseren van onderzoeksinfrastructuur, en het verrichten van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling tussen kennisinstellingen onderling of door kennisinstellingen en ondernemingen samen.

Binnen doelstellingen 1A focussen 5 projecten op de realisatie van O&O-infrastructuur. Bij de projecten IMPROVED en De Blauwe Keten is deze infrastructuur gericht op duurzame, maximaal gesloten (water)kringlopen, terwijl het bij de projecten Trans Tech Diagnostics (TTD) en i-4-1-Health over infrastructuur in functie van life sciences gaat (respectievelijk inzake hart- en vaatziekten en antibioticaresistentie). Het project Accelerate³ behelst dan weer infrastructuur rond het thema biogebaseerd 3D-printen. Deze projecten beogen samen in totaal 1.173,00 m² ingerichte of verbeterde onderzoeksinfrastructuur. Hiervan werd in 2016 reeds 148 m² concreet gerealiseerd. Ook op het vlak van nieuwe of verbeterde proeftuinfaciliteiten worden stappen vooruit gezet: op dit moment zijn er reeds 2 effectief gerealiseerd en 7 andere zijn door de geselecteerde projecten in het vooruitzicht gezet.

Binnen doelstelling 1B zijn er 3 projecten die als 'regelingen' benoemd kunnen worden: subsidieprogramma's binnen een project, gericht op het stimuleren van innovatie(trajecten) bij KMO/MKB. Deze projecten zijn Link2Innovate (doelgroep technostarters), CrossCare (focus zorginnovatie) en CrossRoads2 (focus op domeinen Agrofood, Chemie en materialen, High tech Systemen, Life Sciences & health, Cleantech, Biobased, Logistiek en Maintenance). Naast deze regelingen omvat 1B projecten ook nog projecten die industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling

verrichten binnen uiteenlopende thema's: biogebaseerde aromaten (BIO-HArT), patiënt-specifieke implantaten voor heup en rug (PRosPERoS), innovatieve behandelingen van huidkanker (SKiN-HUID), duurzame en innovatieve vis- en insectenkweek (Entomospeed, AQUA-VLAN 2), innovatieve sportsensortechnologie (Nano4Sports) en robottechnologie voor maintenance in de procesindustrie (Smart tooling procesindustrie). In 2016 namen binnen 1B 18 bedrijven concreet deel aan grensoverschrijdende onderzoeksprojecten, is voor meer dan 1,5 miljoen euro private investering door bedrijven gerealiseerd en ontvingen 49 bedrijven steun in het kader van het programma (waarvan 13 voor de ontwikkeling van producten die nieuw zijn voor de markt).

De realisatie van beide doelstellingen vertaalt zich in de praktijk dus naar diverse thema's en sectoren, en omvat projecten waaraan zowel kennisinstellingen als ondernemingen deelnemen. Voor het behalen van de indicatoren zijn duidelijk stappen in de goede richting gezet.

De resultaatsindicatoren binnen as 1 betreffen het percentage O&O-uitgaven in de publieke sector en het percentage MKB/KMO dat product- of procesinnovaties introduceert. Op basis van de reeds goedgekeurde O&O-projecten waaraan EFRO-subsidie is toegekend en waarbinnen MKB/KMO actief ondersteund worden bij innovatie-ontwikkeling, kan gesteld worden dat er wel degelijk sprake kan zijn van een impact. Dit blijkt ook uit de reeds opgegeven streefwaarden voor de programma-indicatoren van de goedgekeurde projecten. Het is echter (nog) niet mogelijk om bewijsmateriaal of onderbouwingen mee te geven inzake de (mogelijke) bijdrage van de EFRO-subsidies aan de waarden van de resultaatsindicatoren. Sowieso zal de impact hoogstens zeer miniem zijn, gezien de naar verhouding beperkte financiële middelen van een Interreg-programma.

Priority axis

2 - Duurzame groei - energie

Binnen as 2 zijn de investeringsprioriteiten 2A, 2B en 2C door het Vlaanderen-Nederland programma vertaald naar de volgende specifieke doelstellingen:

- het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in bedrijven, door demonstratie van toepassingsmogelijkheden van innovatieve maatregelen en technieken;
- het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie in openbare infrastructuur en woningbouwsector, door demonstratie van toepassingsmogelijkheden van innovatieve maatregelen en technieken;
- innovatie van koolstofarme producten/diensten/toepassingen/processen, door industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling, door samenwerking tussen bedrijven onderling en van bedrijven met O&I-centra en kennisinstellingen en door vroege implementatie van innovatieve koolstofarme technologieën.

In totaal zijn eind 2016 binnen de prioritaire as 'duurzame groei - energie' 6 projecten goedgekeurd. Eén project, Waterstofregio 2.0, is gericht op het bevorderen van energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energie (waterstof) in bedrijven. De projecten DEMI MORE en See2Do! richten zich respectievelijk op het realiseren van energie-efficiëntie maatregelen in onroerend (historisch) erfgoed, en het demonstreren

van innovatieve energiebesparende maatregelen aan huiseigenaars en eigenaars van publieke gebouwen. Ten slotte focussen 3 projecten op innovatie van koolstofarme technologieën: EnergyEfficiency (EnEf - energiereducerende technologieën voor glastoepassingen en farmaprocessen), PV Op Maat (zonnepanelen efficiënter en op maat integreren in woningen en gebouwen), en CO2 voor energieopslag (EnOp - CO2 voor energie opslag). In 2016 ontvingen 41 bedrijven reeds steun binnen deze as, waarvan 37 KMO/MKB, en dit allemaal in het kader van grensoverschrijdende onderzoeksprojecten. De private investering die deze bedrijven zullen brengen, bedraagt maar liefst 6,8 miljoen euro. Op het vlak van concrete demonstraties en pilots is er minder gerealiseerd, maar dit is logisch gezien de startfase waarin de verschillende projecten zich nog bevinden.

De resultaatsindicatoren binnen as 2 betreffen het energieverbruik per medewerker en het percentage KMO/MKB de product- of procesinnovaties introduceert. Op basis van de reeds goedgekeurde projecten waaraan EFRO-subsidie is toegekend en waarbinnen (onder meer) MKB/KMO actief ondersteund worden, kan gesteld worden dat er wel degelijk sprake kan zijn van een impact. Het is echter (nog) niet mogelijk om bewijsmateriaal of onderbouwingen mee te geven inzake de (mogelijke) bijdrage van de EFRO-subsidies aan de waarden van de resultaatsindicatoren. Sowieso zal de impact hoogstens zeer miniem zijn, gezien de naar verhouding beperkte financiële middelen van een Interreg-programma.

Priority axis	3 - Duurzame groei - milieu en hulpbronnen
---------------	--

Binnen as 3 zijn de investeringsprioriteiten 3A, 3B en 3C door het Vlaanderen-Nederland programma vertaald naar de volgende specifieke doelstellingen:

- het beschermen en herstellen van de biodiversiteit, bodembescherming en -herstel en het bevorderen van ecosysteemdiensten, door gezamenlijke aanpak van milieuproblematieken in de economisch intensief benutte grensregio;
- innovatie van producten/diensten/toepassingen/processen voor het verbeteren van milieubescherming en het efficiënt omgaan met hulpbronnen, door industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling, door samenwerking tussen bedrijven onderling en van bedrijven met O&I-centra en kennisinstellingen;
- het bevorderen van efficiënte omgang met hulpbronnen in het (industriële) bedrijfsleven door het stimuleren van aanpassing van bedrijfsprocessen.

In totaal zijn eind 2016 binnen de prioritaire as 'duurzame groei - milieu en hulpbronnen' 11 projecten goedgekeurd. Binnen de eerste doelstelling inzake biodiversiteit en milieu (3A) zijn 5 projecten in uitvoering. Twee projecten focussen op de balans tussen ecologie en economische vitaliteit in de regio: 2B Connect, dat biodiversiteitsingrepen op bedrijventerreinen stimuleert, en Meer natuur voor pittig fruit, dat biodiversiteitsingrepen bij fruittelers ondersteunt. Bij twee andere projecten ligt de focus op waterbeheer: IMPAKT! realiseert innovatieve maatregelen die de afvalwaterketen optimaliseren en de impact op de biodiversiteit verbeteren, Smartsediment realiseert ingrepen op het vlak van sedimentbeheer in het Schelde-

estuarium die de biodiversiteit ten goede komen. Ten slotte worden binnen het project Grenspark Groot Saeftinghe diverse biodiversiteitsmaatregelen gerealiseerd in functie van het herstel van de vogelbiodiversiteit, de optimalisatie van de estuariene natuur en het eco-hydrologisch herstel van de binnendijkse gebieden. Samen hebben deze projecten in 2016 reeds 18,37 hectare aan oppervlakte van habitats ondersteund om een betere staat van instandhouding te bereiken, waardoor voor 19 bedreigde dier- en plantensoorten beschermende maatregelen zijn ondesteund.

Binnen de doelstelling over innovatie voor milieubescherming en het efficiënt omgaan met hulpbronnen zijn 3 projecten in uitvoering: eco2eco experimenteert met innovatieve bosbeheermethoden die niet alleen waardevol hout, maar ook een gevarieerd, structuurrijk bos opleveren. Het project Natuurlijk Groen als Grondstof wil duurzame ketens tot stand brengen van aanbod, inzameling, verwerking en afzet van de resten van natuurbeheer zoals maaisel en gras. Ten slotte zet ook het project Growing a Green Future in op het opzetten van ketens rond biobaseerde materialen zoals lokaal geteelde hennep, vlas of miscanthus. Over de voortgang op het vlak van de indicatoren kan weinig worden gemeld, aangezien slechts één van deze projecten in 2016 een voortgangsrapport moest indienen en dit nog niet lang in uitvoering was.

De laatste doelstelling binnen as 3 beoogt het bevorderen van een efficiënte omgang met hulpbronnen in het bedrijfsleven. Binnen F2AGRI zetten verschillende bedrijven zich in om industrieel gezuiverd afvalwater - alias effluent - ter beschikking te stellen voor de irrigatie van akkers van land- en tuinbouwers. Het project Leve(n) de Bodem zet vernieuwende technieken en kennis in om zo'n 200 landbouwers aan te moedigen om aan bodemherstel en -verbetering te doen. Ten slotte staat het thema duurzaam goederentransport centraal in het project SYN-ERGIE, dat bedrijven door middel van een serious game, testpilots, workshops, demonstraties en de uitbouw van een synchronomodale cockpit wil overtuigen om in te zetten op slimme, kostenefficiënte en duurzame logistiek. Ook deze projecten zijn eerder naar het einde van 2016 van start gegaan en hebben dus nog niet de tijd gehad concrete bijdragen aan de indicatoren te realiseren.

De resultaatsindicatoren binnen as 3 betreffen het percentage biodiversiteitswaarde, het percentage KMO/MKB dat product- of procesinnovaties introduceert, en grondstofproductiviteit (euro/kg). Op basis van de reeds goedgekeurde projecten waaraan EFRO-subsidie is toegekend, kan gesteld worden dat er wel degelijk sprake kan zijn van een impact. Het is echter (nog) niet mogelijk om bewijsmateriaal of onderbouwingen mee te geven inzake de (mogelijke) bijdrage van de EFRO-subsidies aan de waarden van de resultaatsindicatoren. Sowieso zal die impact hoogstens miniem zijn, gezien de in verhouding beperkte financiële middelen van een Interreg-programma.

Priority axis	4 - Inclusieve groei
---------------	----------------------

Binnen as 4 is investeringsprioriteit 4 door het Vlaanderen-Nederland programma vertaald naar de volgende specifieke doelstelling:

- verbetering van de aansluiting tussen aanbod en vraag op de arbeidsmarkt in de grensregio, om zo het arbeidspotentieel beter te benutten.

In totaal zijn eind 2016 binnen de prioritaire as 'inclusieve groei' 3 projecten goedgekeurd. Het betreft projecten die goed aansluiten binnen het beoogde resultaat van het Samenwerkingsprogramma binnen as 4, met name inzake de tekorten aan juist (technisch) geschoold personeel om bestaande en nieuwe sectoren te bemensen, en het verminderen van knelpunten in de werking van de regionale arbeidsmarkt. Het project 'Grensinformatievoorziening Vlaanderen-Nederland' ontsluit alle relevante informatie voor grenswerkers door de organisatie van een uniform en overkoepelend netwerk waar bestaande én nieuwe grensinformatiepunten deel van zullen uitmaken. Dankzij het project hebben de eerste nieuwe grensinformatiepunten reeds hun deuren geopend in Maasmechelen en Maastricht. Daarnaast richt het project 'REVIVAK' zich op het behoud en de stimulering van werkgelegenheid binnen vakmanschapsberoepen, specifiek in de bouw- en restauratiesector. Door middel van stages, excursies, bootcamps en internetcolleges wordt gezorgd voor kwalitatief personeel in Vlaanderen en Nederland, dat succesvol ingezet kan worden in bijvoorbeeld de erfgoedsector. Ten slotte wil 'Grenzeloos Biobased Onderwijs' het onderwijs beter laten aansluiten op toekomstige ontwikkelingen en vragen inzake innovatie in de biobased economy vanuit het bedrijfsleven, en realiseert hiervoor concrete initiatieven zoals het creëren van een kennisnetwerk en een digitaal platform, een docentenpool voor biobased opleidingen, een inventarisatie van alle trainings- en oefenfaciliteiten in de grensregio en een shared facility structuur voor studenten en professionals. Deze 3 projecten dragen hiermee bij aan de ontwikkeling en benutting van het arbeidspotentieel en aan de betere ontsluiting van de arbeidsvraag voor de beroepsbevolking aan weerszijden van de grens (kwalitatief en kwantitatief). Deze projecten zullen in de toekomst een belangrijke bijdrage leveren voor de score van het programma op de outputindicatoren.

De projectselectie in deze as verliep in vergelijking met de andere assen wat moeizamer. Er werd weliswaar een meer dan voldoende aantal aanmeldingen geworven in de eerste twee oproepen (nl. 21), maar over het algemeen lag de kwaliteit over het algemeen lager. Met het oog op het behalen van een inhaalslag in oproep 3, is er een analyse uitgevoerd over de punten waarop de aanmeldingen in deze as voornamelijk zwaktes vertoonden. Vaak weerkerende pijnpunten in die aanmeldingen bleken een gebrek aan focus in de projectdoelstelling, te grote vaagheid waardoor de beoogde resultaten en de bijdrage aan de programmadoelstellingen niet te bepalen zijn, onvoldoende grensoverschrijdende meerwaarde, onduidelijkheid over de meerwaarde ten opzichte van reguliere, bestaande activiteiten. Deze conclusies zijn als aandachtspunt meegenomen in de werving en vroege begeleiding van mogelijke aanmeldingen voor oproep 3. Ondertussen weten we dat deze oproep succesvol was in het genereren van voldoende kwalitatieve projectvoorstellen in deze as.

De resultaatsindicatoren binnen as 4 betreffen het aantal grensarbeiders en het percentage openstaande vacatures. Op basis van de reeds goedgekeurde projecten waaraan EFRO-subsidie is toegekend, kan gesteld worden dat er wel degelijk sprake kan zijn van een impact. Het is echter (nog) niet mogelijk om bewijsmateriaal of onderbouwingen mee te geven inzake de (mogelijke) bijdrage van de EFRO-subsidies aan de waarden van de resultaatsindicatoren. Sowieso zal die impact hoogstens minimaal zijn, gezien de in verhouding beperkte financiële middelen van een Interreg-programma.

Priority axis	5 - Technische Bijstand
---------------	-------------------------

Het project Technische Bijstand is volop in uitvoering. Dit blijkt ook uit de voortgang in de andere prioritaire assen.

Het overleg met het partnerschap is intensief:

- op wekelijkse basis gebeurt dit binnen het GS met de personeelsleden, waaronder projectadviseurs namens alle 10 partners (teamoverleg, PMO en PAO; in 2016 grofweg 40 vergaderingen);
- ihkv. het COG is er overleg met en binnen het partnerschap op directeursniveau (in 2016 1 vergadering op 21-06 en een kort overleg op 5-10);
- verder zetelt elk van de partners ook in het Comité van Toezicht (veelal op politiek niveau) dat doorgaans vier maal per jaar bijeen komt (in 2016 waren er 4 vergaderingen en 7 'schriftelijke ronden'). Het comité geldt als beslissingsorgaan voor zowel het project 'Technische Bijstand' als voor het programma Interreg V Vlaanderen-Nederland in zijn geheel.

Met betrekking tot de voortgang op de beoogde outputindicatoren, zijn er geen problemen. De voortgang ligt op schema en twee van de vier indicatoren werden reeds behaald:

- Aantal promotie- en publiciteitactiviteiten: 41 behaald (streefwaarde 25)
- Aantal onderzoeken, studies en evaluaties: 2 behaald (streefwaarde 4)
- Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen: 27 behaald (streefwaarde 20)
- Aantal goedgekeurde projecten: 36 behaald (streefwaarde 60)

9.2. Specific actions taken to promote equality between men and women and to promote non-discrimination, in particular accessibility for persons with disabilities, and the arrangements implemented to ensure the integration of the gender perspective in the cooperation programme and operations (Article 50(4) of Regulation (EU) No 1303/2013 and Article 14(4), subparagraph 2, (d) of Regulation (EU) No 1299/2013)

An assessment of the implementation of specific actions to take into account the principles set out in Article 7 of Regulation (EU) No 1303/2013 on promotion of equality between men and women and non-discrimination, including, where relevant, depending on the content and objectives of the cooperation programme, an overview of specific actions taken to promote equality between men and women and to promote non-discrimination, including accessibility for persons with disabilities, and the arrangements implemented to ensure the integration of the gender perspective in the cooperation programme and operations

Het Samenwerkingsprogramma Interreg Vlaanderen-Nederland 2014-2020 verwijst inzake de bevordering van gelijkheid van mannen en vrouwen en van non-discriminatie duidelijk naar de grondwettelijke verankering van beide principes in de nationale wet- en regelgeving van de respectievelijke lidstaten, alsook naar het Gemeenschapsrecht.

Toegang tot het programma - en dan met name tot de programmafinanciering – is gegarandeerd voor iedereen, ongeacht geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Het principe inzake gelijkheid tussen mannen en vrouwen geldt binnen alle prioritaire assen van het programma.

De horizontale principes inzake non-discriminatie en gelijkheid worden actief getoetst bij de programmauitvoering. Dit gebeurt op de volgende manieren:

- gelijke kansen en antidiscriminatie, alsook het gelijkheidsbeginsel man-vrouw vormen ontvankelijkheidscriteria bij de projectselectie. Projectvoorstellen die strijdig zijn met deze principes kunnen niet goedgekeurd worden binnen het programma;
- bij de projectaanvraag dienen projectindieners aan te geven op welke manier het project bijdraagt aan het gelijkekansen- en anti-discriminatieprincipe. Indien van toepassing, wordt deze bijdrage meegenomen bij de inhoudelijke projectbeoordeling;
- tijdens de projectuitvoering dienen de projectuitvoerders over de bijdrage aan het gelijkheidsbeginsel, gelijkekansen- en anti-discriminatieprincipe te rapporteren in het halfjaarlijkse voortgangsrapport. Het programma volgt deze rapportage op en mitigeert indien nodig. Dit laatste is nog niet het geval geweest.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat er geen specifieke maatregelen van toepassing zijn of opgelegd worden aan goedgekeurde projecten betreffende de toegankelijkheid voor personen met een handicap. Investerings in fysieke infrastructuur komen binnen de programmadoelstellingen met name concreet aan bod binnen as 2, echter in de vorm van investeringen in energie-efficiënte technologieën en energiebesparende maatregelen. Gezien deze context is het opleggen van specifieke bepalingen inzake de toegankelijkheid van dit type infrastructuur voor personen met een handicap niet van toepassing binnen het programma.

De invulling van bovenvermelde principes kan per projectoproep herbekeken worden. Indien wenselijk, kunnen oproepspecifieke criteria geformuleerd worden. Dit is nog niet

van toepassing geweest bij de drie reeds gelanceerde projectoproepen.

9.3.Sustainable development (Article 50(4) of Regulation (EU) No 1303/2013 and Article 14(4), subparagraph 2, (e) of Regulation (EU) No 1299/2013)

An assessment of the implementation of actions to take into account the principles set out in Article 8 of Regulation (EU) No 1303/2013 on sustainable development, including, where relevant, depending on the content and objectives of the cooperation programme, an overview of the actions taken to promote sustainable development in accordance with that Article

Zoals vooropgesteld in het Samenwerkingsprogramma Interreg Vlaanderen-Nederland 2014-2020, komt de bevordering van duurzame ontwikkeling met nadruk terug in de uitvoering van het programma. De prioritaire as ‘Duurzame groei – energie’ heeft als uiteindelijk doel de klimaatsverandering te verzachten. Binnen de prioritaire as ‘Duurzame groei – milieu en hulpbronnen’, richt de eerste gekozen investeringsprioriteit zich specifiek op milieubescherming. De resterende twee investeringsprioriteiten dragen bij aan een efficiënte omgang met hulpbronnen en vergroening van de economie.

Enkele concrete voorbeelden van projecten in uitvoering die duurzame ontwikkeling bevorderen binnen het kader van de hierboven vermelde assen, zijn:

- DEMI MORE: via demonstratieprojecten rond energie-efficiëntie in onroerend (historisch) erfgoed en de uitwerking van een BREEAM-norm voor monumenten vindt er kennisoverdracht plaats rond het duurzaam gebruik van natuurlijke grondstoffen.
- PV Op Maat: streeft ernaar om zonnepanelen efficiënter en meer op maat te integreren in woningen en gebouwen. Zonnecelmaterialen die bestaan uit dunne film bieden bijzondere kansen omdat deze rechtstreeks op glas, staal of foliemateriaal aangebracht kunnen worden. Zowel de aanpasbaarheid van afmeting, vorm, kleur en elektrische eigenschappen bieden mogelijkheden om PV kostenefficiënt en esthetisch in bouwproducten te integreren.
- 2B Connect: stimuleert en ondersteunt bedrijven bij het biodivers inrichten van hun terrein, waardoor deze groene infrastructuur een belangrijke rol kan spelen als natuur- en groencorridor en ecosysteemdiensten levert minder geluidsoverlast, betere luchtzuivering en een aangename omgeving voor buitenactiviteiten.

Ook in andere assen is een aantal projecten geselecteerd met een duidelijke link naar duurzame ontwikkeling, bijvoorbeeld rond biogebaseerde economie (3 projecten in as 1 en 1 in as 4) of rond water hergebruik in de chemische industrie (as 1).

Duurzame ontwikkeling vormt een horizontaal principe waaraan ieder project binnen het programma getoetst zal worden. Deze toetsing gebeurt op de volgende manieren:

- als ontvankelijkheidscriterium bij de projectselectie: projectvoorstellen kunnen enkel goedgekeurd worden indien de projectdoelstellingen en activiteiten niet strijdig zijn met de principes van duurzame ontwikkeling;
- in de projectaanvraag dienen projectindieners aan te geven op welke manier het project bijdraagt aan duurzame ontwikkeling. Deze bijdrage wordt meegenomen bij de inhoudelijke projectbeoordeling;
- tijdens de projectuitvoering dienen de projectuitvoerders over de bijdrage aan duurzame ontwikkeling te rapporteren in het halfjaarlijkse voortgangsrapport. Het programma volgt deze rapportage op en mitigeert indien nodig. Dit laatste is

nog niet het geval geweest.

De invulling van dit principe kan bij elke projectoproep herbekeken worden. Indien wenselijk, kunnen oproepspecifieke criteria geformuleerd worden. Dit is tot nog toe niet van toepassing geweest bij de drie reeds gelanceerd projectoproepen.

Tot slot kan gemeld worden dat milieu instanties betrokken zijn bij de werking van het programma. Voor meer informatie: zie '9.5 Rol van artners'.

9.4. Reporting on support used for climate change objectives (Article 50(4) of Regulation (EU) No 1303/2013)

Calculated amount of support to be used for climate change objectives based on the cumulative financial data by category of intervention in Table 7

Priority axis	Amount of support to be used for climate change objectives (EUR)	Proportion of total allocation to the operational programme (%)
2	18.620.786,08	55,47%
3	6.142.878,23	18,30%
Total	24.763.664,31	16,23%

--

9.5 Role of partners in the implementation of the cooperation programme (Article 50(4) of Regulation (EU) No 1303/2013 and Article 14(4), subparagraph 1, (c) of Regulation (EU) No 1299/2013)

Assessment of the implementation of actions to take into account the role of partners referred to in Article 5 of Regulation (EU) No 1303/2013, including involvement of the partners in the implementation, monitoring and evaluation of the cooperation programme

In het kader van het voldoen aan art. 5 van Verord. 1303/2013 zijn de volgende organisaties actief betrokken als adviserende leden van het Comité van Toezicht Interreg V Vlaanderen-Nederland: de Verenigde Verenigingen, de Minaraad, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Sociaal-Economische Raad (SER) Brabant, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, en de Natuur- en Milieufederaties. Bij de samenstelling van het Comité van Toezicht zijn in afstemming met de betrokken lidstaten (Vlaanderen en Nederland) de organisaties binnen het programmagebied aangeschreven die op basis van hun beoogde doelstelling of missie als sterk representatief te beschouwen zijn voor de in artikel 5 genoemde types organisaties.

De adviserende Comitéleden werden actief betrokken bij de realisatie van de ex-ante evaluatie voor het Interreg V programma. In het kader van een partnerschapsraadpleging werden de adviserende leden aangeschreven om de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het programma te garanderen. Binnen deze partnerschapsraadpleging werd de strategie van het nieuwe programma ter advies voorgelegd aan de adviserende leden. De ontvangen adviezen hebben geleid tot een aantal aanpassingen in het operationeel programma. Enkele voorbeelden zijn het toevoegen van de aandacht voor kleinschalige en decentrale opwek, slimme netwerken en –meters en andere regionale/lokale activiteiten, de nuancering van de conclusie dat de grensregio voorop loopt op de terreinen afval en water, en het toevoegen van ‘open innovatienetwerken en open innovatie onderzoeksprogramma’s’ als mogelijke projectcategorie onder investeringsprioriteit 1a.

Het programma wenst een goede invulling geven aan de voorziene aanpak van meerlagig bestuur en aan het partnerschap met de organisaties die in dit kader betrokken zijn bij de programma-uitvoering. Op 18 mei 2016 is door het secretariaat een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de adviserende comitéleden, met als doel om bijkomende informatie ter beschikking te stellen aangaande de positie van de adviserende leden binnen het comité, de wijze van besluitvorming, de advisering van het comité en de rol die adviserende leden kunnen innemen. Op de agenda voor deze bijeenkomst stonden een kennismaking, een toelichting over het programma (Interreg V, Comité van Toezicht en positie adviserende leden zoals omschreven in Verordening (EU) nr. 1303/2013), de stand van zaken in het programma, een brainstorm aangaande de mogelijke inbreng in comité, en in bredere zin de verdere uitvoering van het Interreg-programma.

De adviserende leden worden via het Comité van Toezicht actief betrokken bij de programma-uitvoering en ontvangen tijdig pro-actief alle projectaanmeldingen alsook de geagendeerde vergaderstukken en bijlagen voor het Comité. Hierbij kan vastgesteld worden dat de aanwezigheidsgraad van de adviserende leden binnen het Interreg V-programma hoger is dan binnen het vorige Interreg IV-programma, al mag deze zeker nog hoger (veelal nemen 1 tot 3 artikel 5-partners deel). Belangrijk is ook om te

constateren dat de aanwezige adviserende leden veelal een actieve inbreng hebben en gehoord worden bij hun raadgeving aan de stemhebbende leden. Naast hun inbreng in het Comité dragen zij ook bij aan het programma door in hun dagelijkse contacten melding te maken van de mogelijkheden en (binnenkort) ook resultaten van het programma.

10. OBLIGATORY INFORMATION AND ASSESSMENT ACCORDING TO ARTICLE 14(4), SUBPARAGRAPH 1 (A) AND (B), OF REGULATION (EU) No 1299/2013

10.1 Progress in implementation of the evaluation plan and the follow-up given to the findings of evaluations

Kader

De Managementautoriteit is verantwoordelijk voor het opstellen en implementeren van het Evaluatieplan en wordt hiertoe ondersteund door het Gemeenschappelijk Secretariaat. Ten behoeve van deze werkzaamheden werd een evaluatieplan ontwikkeld dat het kader vormt voor de evaluaties in deze programmaperiode. Dit **Evaluatieplan** werd op 16 december 2015 goedgekeurd door het Comité van Toezicht en ter kennisgeving aan de Commissie bezorgd. Het evaluatieplan vormt de uitvoering van procedure P11.2 van het Procedurehandboek van de Managementautoriteit en omvat een globale planning, voorziet de nodige middelen en identificeert de datanoden. Bij het opstellen van dit plan is rekening gehouden met de relevante bepalingen van de verordeningen betreffende de Europese structuurfondsen en met de leidraden die door de EC zijn opgesteld. Jaarlijks onderzoekt het Comité van Toezicht de vorderingen die gemaakt zijn bij de uitvoering van het Evaluatieplan en het gevolg dat aan de bevindingen van de evaluaties is gegeven.

Om de implementatie van het evaluatieplan te coördineren en de kwaliteit van de uitgevoerde evaluaties te verzekeren, is er een **Werkgroep Evaluatie** opgericht. Deze werkgroep bestaat uit de algemeen directeur, de quality manager, een projectadviseur en een beleidsmedewerker. Afhankelijk van het onderwerp van de evaluatie, kan de samenstelling van de werkgroep wijzigen en kunnen leden van het GS met specifieke competenties of programmapartners of –autoriteiten betrokken worden. Afhankelijk van het soort evaluatie dat wordt uitgevoerd, zal gekozen worden voor een gepaste mix van interne en externe expertise. Insteek is om de middelen die het programma ter beschikking heeft voor evaluatie zo efficiënt en proportioneel mogelijk in te zetten.

Gezien het belang dat voor de periode 2014-2020 gehecht wordt aan **de resultaatgerichtheid en de interventielogica** van het programma, vormt de evaluatie hiervan een belangrijk onderdeel van het Evaluatieplan. Meer bepaald moet onderzocht worden hoe de steun van het programma heeft bijgedragen aan de doelstellingen van elke prioritaire as en, in bredere zin, hoe de steun vanuit het programma heeft bijgedragen aan de strategie van de Europese Unie (EU) voor slimme, duurzame en inclusieve groei. Dergelijke impactevaluatie is een nieuw gegeven voor het programma, waarvoor de nodige middelen aangewend zullen worden en de nodige expertise aangetrokken. Tot nu toe werd voornamelijk ervaring opgebouwd met de evaluatie van de programmavoortgang en -processen, niet de programma-impact. Voor de impactevaluatie zal dan ook overwegend beroep gedaan worden op een externe evaluator.

Stand van zaken

De eerste voorziene activiteiten van het evaluatieplan werden reeds in de periode 2014-2015 gerealiseerd. Om de kwaliteit van de opzet van het programma te verbeteren en om te verifiëren of de doelstellingen en streefdoelen ervan kunnen worden gehaald, werd het operationeel programma Interreg Vlaanderen-Nederland 2014-2020 onderworpen aan een **ex-ante evaluatie**. De ex-ante evaluatie en strategische milieubeoordeling werden in de zomer van 2014 afgerond en het

Samenwerkingsprogramma (SP) werd op 16 juli 2014 voor de eerste keer ingediend bij de Commissie. Na verwerking van de opmerkingen van de Commissie werd het SP opnieuw ingediend in oktober 2014 en door de Commissie goedgekeurd op 17 december 2014.

Om na te gaan in welke mate het programma erin slaagt haar doelstellingen waar te maken (effectiviteit), en of dit op de meest efficiënt mogelijke manier gebeurt, worden verschillende soorten **implementatie-evaluaties** voorzien tijdens de programmaperiode. Hierbij worden de effectiviteit, de efficiëntie en de bijdragen aan de horizontale principes geëvalueerd. Na afloop van de eerste (pre)selectieronde (8/04/2015) werd een globale effectiviteitsanalyse gemaakt door het GS, die op 3/06/2015 werd voorgelegd aan het Comité samen met een voorstel voor de tweede projectoproep. Logischerwijs kon slechts globaal worden weergegeven welke prioriteiten of specifieke doelstellingen nog achtergebleven na de eerste preselectie, en welke impact dit mogelijk zou hebben op vlak van indicatoren en besteding van het programmabudget. Zoals reeds uitgebreid toegelicht in onderdeel 4. van dit verslag, werd in het voorjaar van 2016 een uitgebreide effectiviteitsanalyse uitgevoerd (na oproep 1 en 2) ter voorbereiding op het formuleren en lanceren van oproep 3, en kwam in het najaar kwam een uitgebreide implementatie-evaluatie tot stand waarin de werking van het programma werd onderzocht. De evaluatie en de aanbevelingen werden besproken op het Comité van Toezicht van 16 december 2016. Hierbij is ook gerapporteerd over de voortgang in de opvolging van de aanbevelingen. Er zijn dus reeds 2 effectiviteitsanalyses en 1 implementatie-evaluatie gerealiseerd.

Vanuit de communicatiestrategie worden vanaf 2015 jaarplannen ontwikkeld. In deze jaarplannen wordt vastgesteld welke activiteiten specifiek worden ondernomen. Om de communicatie permanent te optimaliseren, wordt de gevoerde communicatie jaarlijks gemonitord en, voorafgaand aan en ten behoeve van het volgende jaarplan, geëvalueerd. In de periode 2015-2016 zijn 3 jaarplannen ontwikkeld (resp. jaarplan 2015, 2016 en 2017) waarin telkens een terugblik en een evaluatie van de communicatieacties van het voorbije jaar zijn opgenomen. Meer duiding over de jaarplannen en **communicatie-evaluaties** is voorzien in onderdeel 10.2. van dit verslag.

In het kader van de **impactevaluatie**, die in het evaluatieplan voorzien wordt voor de 2e helft van 2019 (dataverzameling) en de 1e helft van 2020 (uitvoering), werden in 2016 reeds een aantal voorbereidende activiteiten uitgevoerd. Zo werd er vanuit het secretariaat deelgenomen aan de Interact workshop over de impactevaluatie op 21 en 22 juni in Amsterdam. Hierop werden nuttige handvaten aangereikt inzake methodieken en tips voor het opmaken van een bestek voor de uitvoering van de impactevaluatie. Ook vond er een rotatie plaats in de samenstelling van de interne werkgroep evaluatie.

Vooruitblik

In januari 2017 voorziet de auditautoriteit een eerste audit op het e-loket (IT-audit) waaruit mogelijk nieuwe aandachtspunten of benodigde of aanbevolen aanpassingen volgen. Daarnaast zal in 2017 ook verder aandacht besteed worden aan de voorbereiding van de impactevaluatie. Binnen de werkgroep evaluatie is een indicatieve planning opgesteld met als doel om in het najaar van 2017 het bestek te realiseren, zodat de publicatie en de gunning van de opdracht uiterlijk in het voorjaar van 2018 gerealiseerd kunnen worden. Ten slotte zal er in 2017 een uitgebreidere tussentijdse evaluatie communicatie plaatsvinden in functie van het jaarplan 2017. In 2018 worden opnieuw implementatie-evaluaties gerealiseerd in functie van efficiëntie en effectiviteit, waarbij ook de bijdrage aan de horizontale principes aan bod zal komen. Ten slotte zal ook in

2018 een jaarlijkse communicatie-evaluatie plaatsvinden.

10.2 The results of the information and publicity measures of the Funds carried out under the communication strategy

Stand van zaken

Het programma zet in op verschillende communicatiemaatregelen: logo(gebruik), kaartmateriaal, presentatiestand & banners, online communicatie, digitale nieuwsbrief, publicaties, kick-off event, jaarlijkse voorlichtingsacties, PR via (inter)nationale contacten, deelname aan evenementen van derden, provinciale communicatiebudgetten, en een actief persbeleid. De invulling (terugblik/evaluatie + vooruitblik) van deze maatregelen komt aan bod in ieder jaarplan.

Tijdens de periode 2014-2016 werden onderstaande resultaten gerealiseerd. Deze richtten zich - in lijn met de communicatiestrategie - voornamelijk op (potentiële) begunstigden. De communicatie naar het brede publiek over projectresultaten zal vanaf het najaar van 2017 meer en meer aandacht krijgen. De stilaan verschuivende focus blijkt ook uit het aandeel van kosten voor communicatie-acties naar het brede publiek ten opzichte van de totale externe kosten voor communicatie (2015 en 2016: gemiddeld 30%, 2017: 46%).

• 2014

Voor het jaar 2014 werd geen communicatiejaarplan opgesteld, aangezien het programma pas (informeel) startte op 24/11/2014 (startevent & lancering eerste oproep). 2014 was een bewogen jaar op vlak van communicatie, met o.m. de organisatie van een startevent (met 600 deelnemers het grootste event ooit vanuit Interreg Vlaanderen-Nederland), het uitwerken van een communicatiestrategie voor de komende 7 jaar, stappen om over te schakelen naar meer digitale communicatie en de voorbereidingen voor een nieuwe website, en aan het einde van het jaar het vertrek van de communicatiemedewerkster.

In 2014 werden gerealiseerd: eerste toepassingen van het universeel logo voor alle Interreg-programma's en de nieuwe huisstijl, de ontwikkeling van het digitale programmamanagementsysteem (fase 1), de opmaak en verspreiding van een programmabrochure, de organisatie van het kick-off event (of startevent) voor het nieuwe programma op 24/11/2014 in Breda, een vormingsdag in september, deelname aan activiteiten om de bekendheid van het programma onder bedrijven te vergroten (bijv. via deelname aan events en symposia van derden gericht op bedrijven), en het voeren van een actief persbeleid (wat leidde tot enkele artikels in regionale kranten, gespecialiseerde magazines en webpages).

M.b.t. evaluatie kan gesteld worden dat 2014 de eerste geslaagde stappen bracht voor de uitvoering van de communicatiestrategie. De communicatie werd sterker gefocust op bedrijven en partijen die bedrijven kunnen betrekken in het programma. Het startevent en de acties richting bedrijven hebben bijgedragen aan het vergroten van de bekendheid van het programma bij potentiële begunstigden en de acquisitie van kansrijke projectvoorstellen. Bij de deadline van de eerste oproep op 30 januari werden maar liefst 101 projectvoorstellen voor in totaal ruim 200 miljoen euro (gevraagde EFRO-bijdrage) ingediend.

• 2015

Op 1 juni ging de nieuwe communicatiemedewerkster van start en pikte het communicatiebeleid verder op. In 2015 werd prioriteit gelegd bij de projectacquisitie en was het vooral opportuun om de diverse benodigde communicatiemiddelen te realiseren.

Onder meer de volgende concrete maatregelen werden uitgevoerd: een herwerkt

bestek voor de website werd opgemaakt en gegund, het nieuwe logo kreeg een doorgedreven toepassing op allerhande drukwerk, de presentatiestand kende een update, het e-loket onderging verdere doorontwikkeling, een persvoorstelling van de formele start van Interreg V vond plaats op 16 september, en er werd een sjabloon ontwikkeld voor de A3 poster. Voor zowel de programmabrochure als het Samenwerkingsprogramma (publieksversie) werd een herdruk gerealiseerd. In 2015 ging er geen publieksevent door maar organiseerde het GS wel een voorlichtingsactie in de vorm van een grootschalige verzending van communicatiemateriaal, aansluitend op de persvoorstelling en het persbericht. 162 ontvangers kregen communicatiemateriaal toegestuurd. De doelgroep betrof partijen zoals ondernemingen, kennisinstellingen, organisaties actief op vlak van natuur, milieu en arbeidsmarkt.... Het postpakket omvatte de programmabrochure (3 stuks per geadresseerde), het Samenwerkingsprogramma, de overzichtsbrochure van realisaties in Interreg IV en de kaart van de grensregio. Dit werd vergezeld met een brief met de oproep om deze documenten verder te verspreiden. Op die manier werd voldaan aan de Europese verplichtingen door middel van deze ruime verspreiding van diverse publicaties. Ook werd een *leidraad promotie en publiciteit* opgemaakt waarin projecten op toegankelijke wijze worden gewezen op de verplichtingen vanuit de Europese Unie. In functie van een actief persbeleid werd een update gerealiseerd van de perslijst en werden 3 persberichten verzonden. Vooral het laatste persbericht van december 2015 kon rekenen op interesse hetgeen zich vertaalde in artikels in nationale, regionale en gespecialiseerde mediakanalen. Ten slotte werden afspraken gemaakt rond de provinciale communicatiebudgetten die sinds 2015 voorzien worden binnen het programma.

- 2016

Begin 2016 stond de lancering van de nieuwe website (www.grensregio.eu) centraal. De hele structuur en de lay-out werden vernieuwd. Daarnaast kende de *leidraad promotie en publiciteit* een update, onderging het logo een lichte aanpassing, werd overgeschakeld naar een digitale nieuwsbrief, onderging het e-loket verdere doorontwikkeling, werden 9 infofiches ‘kansen voor bedrijven’ ontwikkeld, en vond het event ‘Innovatie op alle fronten’ plaats in Gent op 22/09. Conform de communicatiestrategie werden de deelnemers achteraf gevraagd of het event voor hen een toegevoegde waarde had. Al bij al werd het event erg informatief bevonden (score van 71/100). Met een Facebookpagina en Youtubekanaal werden eerste stappen gezet inzake social media. Ook vonden er een studiedag, een infosessie voor potentiële projecten rond arbeidsmobiliteit, een publireportage in De Standaard, een groot aantal persberichten, en promotie op events van derden plaats. Na initiatieven vanuit het GS riep een onafhankelijke jury, na evaluatie van 103 inzendingen, het project CrossRoads uit tot finalist van de RegioStars Award. Via de provinciale communicatiebudgetten ondernamen de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en de Zuid-Nederlandse provincies nuttige acquisitiegerichte acties. De realisaties op de evaluatie-indicatoren geven aan dat 2016 een geslaagd jaar was op vlak van communicatie.

Vooruitblik

In 2017 wordt de overgang van een acquisitiegerichte focus (fase 1) naar communiceren over resultaten aan het brede publiek (fase 2) geleidelijk gerealiseerd. Voor enkele domeinen blijft acquisitie belangrijk, terwijl de eerste projectresultaten reeds

gecommuniceerd kunnen worden. In deze overgangsfase wordt 'community building' een belangrijk gegeven. Conform de communicatiestrategie zal ook nagegaan worden of de vereisten uit *verordening 1303/2013* inzake communicatie gerespecteerd worden door alle betrokkenen.

Bijlagen: jaarplannen 2015, 2016 en 2017.

11. ADDITIONAL INFORMATION WHICH MAY BE ADDED DEPENDING ON THE CONTENT AND OBJECTIVES OF THE COOPERATION PROGRAMME (ARTICLE 14(4), SUBPARAGRAPH 2 (A), (B), (C) AND (F), OF REGULATION (EU) NO 1299/2013)

11.1 Progress in implementation of the integrated approach to territorial development, including sustainable urban development, and community-led local development under the cooperation programme

Niet van toepassing.

11.2 Progress in implementation of actions to reinforce the capacity of authorities and beneficiaries to administer and to use the ERDF

Opleiding

Om de begeleiding van potentiële begunstigen te versterken, wordt geïnvesteerd in opleiding. Diverse medewerkers volgden externe opleidingen (bv. staatssteunopleiding vanuit de Commissie, Interact 'bootcamps' rond project- en financieel management, ...) en er werden een aantal interne opleidingen georganiseerd - naast het reguliere jaarlijkse anti-fraude opleidingsmoment en een interne staatssteunsessie op 09-02-2016. Er vond ook een vormingsmoment/netwerkmoment plaats voor het gehele team en collega's van andere secretariaten, met 6 sprekers rond relevante inhoudelijke thema's.

Projectwerking

Er werden startvergaderingen voor goedgekeurde projecten georganiseerd alsmede een workshop voor geselecteerde aanmeldingen uit oproep 2. Deze workshop werd nog niet gegeven voor de geselecteerde aanmeldingen uit oproep 1. Geconcludeerd werd dat via een dergelijke workshop de kwaliteit van de eerste ingediende aanvragen verhoogd werd. De projecten uit oproep 2 geraken veelal vlotter tot een goedkeuring dan hun voorgangers uit oproep 1. In 2017 zullen ook de eerste midterm-projectvergaderingen plaatsvinden: hierbij voorziet het programma t.a.v. de projecten die reeds halverwege in hun projectuitvoering staan, een uitwisselings en reflectiemoment over de stand van zaken en de (verwachte) voortgang van het project, alsook eventuele aandachtspunten en mogelijke maatregelen op dit vlak voor de tweede helft van de projectuitvoering.

De (eerder) nieuwe doelgroep 'bedrijven' werd tijdens speciaal op hen gerichte wervingsevents ook onmiddellijk op de administratieve vereisten bij projectuitvoering gewezen.

Eerstelijnscontrole

Er werd in 2015 een extern controleur (Deloitte) aangesteld ter ondersteuning van het Gemeenschappelijk Secretariaat, na een Europese aanbesteding. Deloitte heeft een aantal verbeteringen in de werking doorgevoerd ten opzichte van Interreg IV. De projectuitvoerders hebben in mei 2016 de eerste uitgaven gedeclareerd via het e-loket. De eerstelijnscontrole werd versterkt door de eerste vaststellingen door het GS naar aanleiding van werkbezoeken, de eerste risico-analyses, en de implementatie van de controle door GS op verplichtingen inzake promotie en publiciteit. Daarnaast startte GS vanaf de zomer met de kwaliteitscontrole op het werk van Deloitte. Deloitte zelf heeft bij aanvang van de opdracht geïnvesteerd in ondersteunende digitale werkpapieren – complementair aan het e-loket - om meer gericht en slimmer te kunnen controleren.

Staatssteun

Op basis van de implementatie-evaluatie is gebleken dat er nood is aan verdere verduidelijking van de staatssteunregelgeving, via duidende documenten, het versterken van de competenties van GS-medewerkers, en waar mogelijk het vervroegen van de initiële staatssteuntoets van projecten in ontwikkeling. Om aan deze behoefte te beantwoorden, zullen de volgende maatregelen genomen worden:

- een nieuwe pagina rond staatssteun op de website, met o.a. per doelgroep (bv. kennisinstelling, bedrijf, overheid,...) de meest relevante informatie.
- de organisatie van een tweede interne workshop rond staatssteun voorzien worden.
- voor de aanmeldingen die in oproep 3 geselecteerd worden, zal – binnen de mogelijkheden o.b.v. de info uit de aanmelding – een eerste staatssteuninschatting

opgemaakt worden. Hierbij wordt maximaal in beeld gebracht welke uitdagingen er kunnen zijn op het vlak van staatssteun en welke pistes het meeste potentieel bieden om hiermee om te gaan.

11.3 Contribution to macro-regional and sea basin strategies (where appropriate)

As stipulated by the Regulation (EU) No 1299/2013, recital 19, article 8(3)(d) on the "Content, adoption and amendment of cooperation programmes" and article 14(4) 2nd subparagraph (c) "Implementation reports", this programme contributes to MRS(s) and/or SBS:

--

- EU Strategy for the Baltic Sea Region (EUSBSR)
- EU Strategy for the Danube Region (EUSDR)
- EU Strategy for the Adriatic and Ionian Region (EUSAIR)
- EU Strategy for the Alpine Region (EUSALP)
- Atlantic Sea Basin Strategy (ATLSBS)

11.4 Progress in the implementation of actions in the field of social innovation

Niet van toepassing.

13. SMART, SUSTAINABLE AND INCLUSIVE GROWTH

Information and assessment of the programme contribution to achieving the Union strategy for smart, sustainable and inclusive growth.

Niet van toepassing.

14. ISSUES AFFECTING THE PERFORMANCE OF THE PROGRAMME AND MEASURES TAKEN — PERFORMANCE FRAMEWORK (ARTICLE 50(2) OF REGULATION (EU) No 1303/2013)

Where the assessment of progress made with regard to the milestones and targets set out in the performance framework demonstrates that certain milestones and targets have not been achieved, Member States should outline the underlying reasons for failure to achieve these milestones in the report of 2019 (for milestones) and in the final implementation report (for targets).

Niet van toepassing.

Documenten

Documenttitel	Documenttype	Datum van het document	Lokale verwijzing	Verwijzing van de Commissie	Bestanden	Verzenddatum	Verzonden door
Implementatie-evaluatie 2016 (bijlage bij onderdeel 4. evaluatie)	Publiekssamenvatting	1-dec-2016			Rapport Implementatie-evaluatie 2016		
Jaarplan communicatie 2016 (bijlage bij onderdeel 10.2.)	Publiekssamenvatting	17-feb-2016			Jaarplan communicatie 2016		
Jaarplan communicatie 2017 (bijlage bij onderdeel 10.2.)	Publiekssamenvatting	22-mrt-2017			Jaarplan communicatie 2017		
Jaarplan communicatie 2015 (bijlage bij onderdeel 10.2.)	Publiekssamenvatting	2-mrt-2015			Jaarplan communicatie 2015		
Effectiviteitsanalyse 2016 (bijlage bij onderdeel 4. evaluatie)	Publiekssamenvatting	7-jun-2016			Effectiviteitsanalyse 2016		
Publiekssamenvatting jaarverslag over 2016	Publiekssamenvatting	14-jun-2017			Publiekssamenvatting		